

OGÓLNOPOLSKI KWARTALNIK PZHİPZF

HODOWCA

Nr 73 • marzec 2017 r

ZWIERZĄT FUTERKOWYCH

ISSN 1506-4042

**Ocena skutków likwidacji
hodowli zwierząt futerkowych**

**Psowate – cenne
zwierzęta futerkowe**

**XIX Krajowy Pokaz
Surowych Skór Zwierząt
Futerkowych w Bydgoszczy**

TERMINY DOSTAW

AUKCJA 8 - 15 MAJ 2017

WSZYSTKIE MUTACJE
CROSSY / PASTEL
CZARNE / MAHOŃ
BRAZ / BIAŁE
LISY

Czwartek, 26 styczeń 2017
Czwartek, 26 styczeń 2017
Czwartek, 2 luty 2017
Czwartek, 16 luty 2017
Czwartek, 9 luty 2017

AUKCJA 6 - 10 LIPIEC 2017

SKÓRY JAKOŚCI ZIMOWEJ
SKÓRY POKOPULACYJNE
LISY

Czwartek, 30 marzec 2017
Piątek, 21 kwiecień 2017
Czwartek, 27 kwiecień 2017

NAFA POLSKA SP. Z O.O.

ul. Granitowa 10, Łozienica, 72-100 Goleniów
tel. (+48) 91 350 95 20, fax. (+48) 91 350 95 38

www.nafa.ca

Klaudia Gołabek
redaktor naczelna

Drodzy Hodowcy!

Wiosna i Święta Wielkiej Nocy napawają nas optymizmem. Rozpoczęliśmy nowy rok hodowlany. Mamy za sobą trudny okres zmagania się z atakami na naszą branżę organizowanymi przez ludzi, którzy kreują się na „przyjaciół” lub „obrońców zwierząt”. Niestety nie posiadają oni elementarnej wiedzy o naszej pracy. Możemy mieć nadzieję, że opinia byłego Prezydenta RP ś.p. Lecha Kaczyńskiego oraz stanowisko obecne-go Rządu, w tym Ministra Rolnictwa Krzysztofa Jurgieła oddały istotne dla nas zagrożenia. Liczymy na rozsądek polityków. Przedstawiamy rozwój wydarzeń oraz prowadzone przez nas działania. Aktualna sytuacja wymaga pełnej mobilizacji od nas samych, naszych rodzin i partnerów gospodarczych. Możemy mieć satysfakcję, że Rajmund Gąsiorek - prezes PZHiPZF został wybrany na następną kadencję do Zarządu Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych. Kontynuujemy współpracę z Ministrem Środowiska i parkami narodowymi. Możemy mieć satysfakcję z efektów pracy hodowców zaprezentowanymi na XIX Krajowym Pokazie Surowych Skór Zwierząt Futerkowych w Bydgoszczy, odbywającym się pod patronatem Ministra Rolnictwa. Przedstawiamy sprawozdanie z trzeciej i czwartej aukcji sezonu 2016/2017, z prac Sejmu RP oraz artykuły naukowe, które stanowią dla nas cenne źródło informacji.

W imieniu redakcji Hodowcy Zwierząt Futerkowych oraz Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych życzymy Państwu Wesołych, Pogodnych Świąt Wielkanocnych oraz chwili zasłużonego odpoczynku.

SPIS TREŚCI

- 5 List od ś.p. Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego do pana Rajmunda Gąsiorka
- 6 Petycja w sprawie zakazu hodowli psowatych na futro
- 9 Jak z wyjątków zrobić zasadę, czyli manipulacje „zielonych”
- 12 Ocena skutków przygotowywanego przez posłów projektu ustawy o ochronie zwierząt
- 15 Światowa produkcja skór norek
- 20 Pilotażowa współpraca PZHiPZF z Parkami Narodowymi w zakresie projektu usuwania gatunków obcych i inwazyjnych na terenie Polskich Parków Narodowych oraz obszarów NATURA 2000
- 24 XIX Krajowy Pokaz Surowych Skór Zwierząt Futerkowych w Bydgoszczy
- 31 Trzecia i czwarta aukcja sezonu 2016/2017
- 34 Perspektywy współpracy branży futrzarskiej Kanada-Polska
- 35 XXVIII Krajowa Wystawa Zwierząt Hodowlanych
- 36 MARIAN BRZOZOWSKI Wdrożenie projektu WELFUR jako działanie branży futerkowej wychodzące naprzeciw oczekiwaniom opinii publicznej
- 40 ANDRZEJ GUGOLEK Psowate – cenne zwierzęta futerkowe
- 48 Informacja o pracach komisji sejmowych. VIII kadencja

Hodowca Zwierząt Futerkowych

jest ogólnopolskim kwartalnikiem, zawierającym informacje z zakresu chowu i hodowli mięsożernych zwierząt futerkowych oraz ochrony środowiska, uregulowań prawnych i sytuacji rynkowej, dotyczących tych gatunków zwierząt.

Rada programowa:

dr Tadeusz Jakubowski (przewodniczący Rady)
prof. dr hab. Marian Brzozowski, prof. dr hab. Andrzej Gugolek, prof. dr hab. Krzysztof Kostro, Klaudia Gołabek, Roman Horoszczyk.

Wydawca: PZHiPZF

00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20, lok. 301
Prezes Zarządu: Rajmund Gąsiorek
www.pzhipzf.pl

Adres redakcji:

00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20, lok. 301
email: k.golabek@pzhipzf.pl

Redaktor naczelna: Klaudia Gołabek

Korekta: Ewa Matyba

Nakład: 2000 egzemplarzy. Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania przeróbek i skrótów w nadesłanych artykułach, nie zwraca niewykorzystanych materiałów oraz nie odpowiada za treść reklam i ogłoszeń. Tłumaczenia z czasopism zagranicznych drukowane są jako obszerne streszczenia. Prawa autorskie i wydawnicze zastrzeżone. Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wykonywanie kserokopii lub powielanie inną metodą oraz rozpowszechnianie bez zgody wydawcy, w całości lub części JEST ZABRONIONE i podlega odpowiedzialności karnej.

ISSN 1506-4042

Zdjęcie na okładce: Tadeusz Jakubowski

Ważny komunikat

RAJMUND GAŚIOREK, prezes PZHiPZF, w czasie Walnego Zgromadzenia Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych został wybrany do Prezydium Federacji na 4-letnią kadencję. Zgodnie ze statutem Prezydium Rady składa się z siedmiu osób.

Poza Rajmundem Gąsiorkiem w prezydium Rady zasiadają:

Marian Sikora – Przewodniczący Rady, Prezes Polskiego Związku Producentów Ziemniaków i Nasion Rolniczych,

Ryszard Mołdrzyk – Wiceprzewodniczący Rady, Prezes Polskiego Związku Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POL SUS”,

Stanisław Kacperczyk – Wiceprzewodniczący Rady, Prezes Polskiego Związku Producentów Roślin Zbożowych,

Tadeusz Michalski – Sekretarz Rady, Prezes Polskiego Związku Producentów Kukurydzy,

Bogdan Biadała – Członek Prezydium Rady, Prezes Polskiego Związku Ogrodniczego,

Jan Madej – Członek Prezydium Rady, Prezes Polskiego Związku Zrzeszeń Producentów Chmielu

*Wesołych, pogodnych Świąt Wielkanocnych,
spędzonych w gronie rodzinnym,
miłych chwil odpoczynku
oraz wszelkiej pomysłowości*

życzy

*Prezes i Zarząd Polskiego Związku Hodowców
i Producentów Zwierząt Futerkowych
wraz z pracownikami biura*

Przedstawiamy list od śp. Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego do pana Rajmunda Gąsiorka z gratulacjami za zajęcie pierwszego miejsca w kategorii gospodarstw rodzinnych powyżej 100 ha w XVI edycji Ogólnopolskiego Konkursu Rolnik – Farmer Roku.

Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 19 marca 2010 roku

Pan
Rajmund Gąsiorek
Czerniejewo

Szanowny Panie!

Serdecznie gratuluję zajęcia pierwszego miejsca w kategorii gospodarstw rodzinnych powyżej 100 hektarów w XVI edycji Ogólnopolskiego Konkursu *Rolnik – Farmer Roku*.

Zwycięstwo w organizowanym od kilkunastu lat i cieszącym się dużym zainteresowaniem konkursie, jest wyrazem uznania Kapituły Konkursu dla Pana dokonań w rolniczej działalności gospodarczej. Zaszczytnym tytułem *Rolnik – Farmer Roku* uhonorowani bowiem zostają najlepsi polscy rolnicy osiągający w swoich gospodarstwach znakomite wyniki ekonomiczne.

Europa dzięki unijnej polityce rolnej zbudowała efektywne europejskie rolnictwo i zamożną europejską wieś. Polskie rolnictwo kryje w sobie olbrzymi potencjał rozwojowy, którego siłą są przede wszystkim ludzie – pracownicy, wytrwali, stawiający na modernizację, z optymizmem patrzący w przyszłość. Konkurs, którego jest Pan tegorocznym laureatem, promuje takich gospodarzy: nowoczesnych, pomysłowych i zaradnych. Te indywidualne działania, dzięki którym polska wieś z każdym rokiem skraca dystans dzielący ją od najlepszych w Europie, powinny zostać wsparte przez racjonalną i odpowiedzialną politykę agrarną państwa.

Pragnę złożyć Panu wyrazy uznania za dotychczasowe osiągnięcia. Prowadzone gospodarstwo, specjalizujące się w hodowli zwierząt futerkowych i uprawie zbóż, stanowi dobry przykład otwartości polskiego rolnika na postęp i nowoczesność. Raz jeszcze gratuluję Panu odniesionego sukcesu w Konkursie *Rolnik – Farmer Roku* i życzę powodzenia we wszelkich przedsięwzięciach podejmowanych w Pana gospodarstwie. Składam najlepsze życzenia osobistej pomysłowości oraz przesyłam serdeczne pozdrowienia dla Pana całej rodziny.

Petycja

Przedstawiamy petycję Otwartych Klatek, skierowaną do komisji ds. petycji, której celem jest nowelizacja ustawy o ochronie zwierząt i która wprowadziłaby w Polsce zakaz hodowli zwierząt z rodziny psowatych na futro. 23 lutego komisja postanowiła uchwalić dezyderat w sprawie.

Petycja w sprawie zakazu hodowli psowatych na futro

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach Stowarzyszenie Otwarte Klatki składa petycję, podpisaną już przez ok 120 tys. osób, o nowelizację Ustawy o ochronie zwierząt, która wprowadzi w Polsce zakaz hodowli zwierząt z rodziny psowatych (*Canidae*) na futro. Petycja adresowana jest do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Stowarzyszenie jako podmiot przedkładający petycję oczekuje podjęcia przez parlamentarzystów Sejmu VIII kadencji prac nad odpowiednimi zmianami w Ustawie o ochronie zwierząt. Sygnatariusze petycji podpisali się pod następującą treścią:

„Ja, niżej podpisana/y, nie zgadzam się na kontynuowanie hodowli lisów i jenotów w Polsce Uważam, że jako społeczeństwo musimy wziąć moralną odpowiedzialność za los zwierząt. Zamykanie lisów na 1 m² klatki jest symbolem okrucieństwa i tortury. Chcę zabrać głos przeciwko tej niehumanitarnej praktyce. Nie chcę, by w moim kraju zabijano i męczono zwierzęta dla ich futer. Apeluję do przedstawicieli narodu zasiadających w Sejmie o uszanowanie woli Polaków i Polek i wprowadzenie zakazu hodowli lisów i jenotów na futro”.

Uzasadnienie

W Polsce funkcjonuje obecnie ok. 700 ferm zwierząt futerkowych mięsożernych. Według różnych danych podawanych przez związki hodowców tych zwierząt szacuje się, że w Polsce jest hodowanych rocznie ok. 8–10 milionów norek, ok. 70–100 tysięcy lisów i ok. 10 tysięcy jenotów. Polska stała się w ostatnich latach krajem, gdzie hodowla futrzarska ma się dobrze, choć ten typ hodowli jest wypierany z wielu innych krajów.

Hodowla zwierząt na futro pociąga za sobą liczne problemy związane z dobrotanem tych zwierząt. Wymienia się tu np. zachowania stereotypowe, apatię, agresję między osobnikami oraz autoagresję, kanibalizm i wiele innych. Powodem tych problemów

jest przede wszystkim fakt, że mowa jest o dzikich zwierzętach, hodowanych w systemie klatkowym, które w naturze żyją na ogromnych obszarach. Choć prawdą jest, że zwierzęta hodowane są na futro już od ponad stu lat, to w żadnym wypadku nie można mówić o procesie udomowienia. Selekcja tych zwierząt następuje na podstawie jakości okrywy włosowej i nie obserwuje się u nich cech wskazujących na oswojenie. Proces udomowienia lisów przeprowadził w ZSRR dr Dmitrij Bielajew i wyniki jego badań pokazują, że w przypadku zwierząt fermowych nie możemy mówić o udomowieniu. Są to zdecydowanie dzikie zwierzęta. Jednocześnie należy podkreślić, że nie ma możliwości podniesienia dobrostanu tych zwierząt w warunkach przemysłowej hodowli klatkowej. Niepotrzebne cierpienie i ból zwierząt są jej nieodłącznymi składnikami, wynikającymi z samego systemu hodowli.

Według badań opinii publicznej, przeprowadzonych na zlecenie Stowarzyszenia Otwarte Klatki przez Instytut Badań Rynkowych i Społecznych Ibris, ponad 66% respondentów uważa hodowanie lisów i jenotów na futro za nieakceptowalne¹. Podobną opinię na temat hodowli futrzarskiej mają społeczeństwa we wszystkich krajach Unii Europejskiej².

Ze względu na problemy dobrostanowe oraz niechęć opinii publicznej hodowla zwierząt na futro jest wycofywana z wielu krajów europejskich:

- Austria – pełen zakaz hodowli na futro od 2004 roku.
- Belgia – zakaz hodowli na futro w Regionie Stołecznym Brukseli i Regionie Walońskim (fermy działają już jedynie w Regionie Flamandzkim).
- Chorwacja – zakaz hodowli zwierząt na futro uchwalono w 2006 roku (10-letni okres przejściowy).

¹ <http://www.otwarteklatki.pl/do-urny-po-prawa-zwierzat-ochrona-zwierzat-coraz-istotniejsza-dla-polakow-notk-a-prasowa/>

² <http://www.furfreealliance.com/public-opinion/>

- Czechy – 8 listopada 2016 roku projekt zakazujący hodowli na futro przeszedł pozytywnie pierwsze czytanie i będzie obecnie omawiany na Komisjach, jednak już dziś wiadomo, że cieszy się on bardzo szerokim poparciem w czeskim parlamencie.
- Dania – zakaz hodowli lisów na futro (projekt z 2009 roku wszedł w pełni w życie w 2014 roku), wciąż hodowane są norki amerykańskie.
- Luksemburg – zakaz hodowli zwierząt na futro od 2016 roku.
- Holandia – zakaz hodowli lisów i szynszyli na futro uchwalono w 1998 roku (10-letni okres przejściowy), a zakaz hodowli norek w 2012 roku (12-letni okres przejściowy)
- Słowenia – zakaz hodowli na futro uchwalono w 2013 roku (2-letni okres przejściowy)
- Szwecja – określenie w 2007 wysokich oczekiwań wobec hodowli lisów (np. zapewnienie możliwości kopania) sprawiło, że ферmy lisów już nie funkcjonują w tym kraju
- Szwajcaria – wobec zwierząt hodowanych na futro stosuje się te same wymagania w kwestii warunków hodowli, co dla ogrodów zoologicznych; w wyniku tego ферmy nie działają w Szwajcarii
- Wielka Brytania – pełen zakaz hodowli na futro wszedł w pełni w życie w 2003 roku

Załączony projekt ustawy zakłada wprowadzenie zakazu hodowli i chowu zwierząt z rodziny psowatych (*Canidae*) w celu pozyskiwania futer, jak również innych produktów oraz nawozu. Zmiana ta ma doprowadzić do zakończenia hodowli tej grupy dla celów przemysłowej produkcji wyrobów futrzarskich, która – nawet w przypadku rzeczywistego dochowania uregulowanych prawem wymogów hodowli – nie spełnia postulatów humanitarnego traktowania zwierząt, powodując ich zbędne cierpienie, ból i stres.

Psowate to tylko jedna z grup zwierząt wykorzystywanych w hodowli dla celów futrzarskich. Są one drapieżnikami, które w warunkach naturalnych występują na dużych terenach pojedynczo lub w małych stadach. Obecnie warunki hodowli reguluje Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2010 r. w sprawie minimalnych warunków utrzymywania gatunków zwierząt gospodarskich innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 116, poz. 778). Ten akt prawny przewiduje minimalną powierzchnię klatki dla jednego lisa/jenota w wymiarze 0,6 m², dwóch lisów/jenotów 1 m², w przypadku więcej niż 2 osobników po 0,4 m² na każde kolejne zwierzę. Psowate utrzymywane są w za ciasnych klatkach, znacznie ograniczających ich naturalne potrzeby. Gwarantuje się im zatem warunki skrajnie nieodpowiednie

w porównaniu z życiem na wolności. Zwierzęta pozbawione są naturalnych bodźców, możliwości swobodnego ruchu i zachowań zgodnych z instynktem. W naturze lisy i jenoty są zwierzętami terytorialnymi. Jenoty pokonują do 40 km w poszukiwaniu odpowiedniego dla siebie obszaru, pary lisów zajmują obszar do 100 ha. Stłoczenie ich na małej przestrzeni powoduje agresję, pogryzienia, akty kanibalizmu, a także stereotypię i apatię. Warto zwrócić uwagę, że dominującym sposobem hodowli jest chów klatkowy, bez stałego podłoża, na konstrukcji z metalowych krat. Metoda ta uniemożliwia prawidłowy rozwój kończyn u zwierząt, co prowadzi do zwyrodnień, a w wielu przypadkach do śmierci młodych uwięzionych w kratkach. Podczas interwencji organizacji, których statutowym celem jest ochrona zwierząt, ujawniano także wielokrotnie brak prawidłowego zabezpieczenia ostrych elementów klatek, co doprowadzało do ranienia się zwierząt.

Stowarzyszenie Otwarte Klatki proponuje zakaz hodowli psowatych (czyli w Polsce chodzi głównie o lisy i jenoty) jako pierwszy krok, który może zostać podjęty w celu odejścia od nieetycznych sposobów hodowania zwierząt. Ферmy lisów i jenotów w Polsce są znacząco mniejszymi fermami niż ферmy norek. Na tych fermach hodowanych jest zazwyczaj 300–1000 zwierząt, a dla wielu właścicieli jest to jedynie zajęcie dodatkowe. Spadek cen skór lisich spowodował upadek wielu ferm, a te, które wciąż funkcjonują, w większości nie są mocno dochodowe. W związku z tym postulowany zakaz nie spowodowałby problemów ekonomicznych w skali krajowej. Należy również rozważyć okres przejściowy, który właścicielom ferm pozwoliłby na stopniowe odejście od hodowania zwierząt futerkowych.

Zakaz hodowli psowatych na futro może również stanowić ważne doświadczenie, na bazie którego można będzie w przyszłości rozmawiać o hodowli norek amerykańskich na futro, która w Polsce wywołuje duże protesty społeczne związane nie tylko z dobrostanem zwierząt, ale również z zagrożeniami dla środowiska naturalnego i lokalnych społeczności. Działanie większości ferm przemysłowych negatywnie wpływa na środowisko naturalne, a także powoduje liczne uciążliwości dla społeczeństwa. Potwierdza to m.in. raport Najwyższej Izby Kontroli dotyczący nadzoru nad funkcjonowaniem ferm zwierząt (KRR-4101-01-00/2014; Nr ewid. 181/2014/P/14/050/KRR). Dokument ten wskazuje, że w większości przypadków:

- 1) nie doprowadzono do skutecznego rozwiązania problemu przeciwdziałania uciążliwości zapachowej;
- 2) ферmy zwierząt oddziałują na otoczenie i okolicznych mieszkańców poprzez odory (zawierające

związki szczególnie cuchnące i szkodliwe dla zdrowia, w szczególności w gnojowicy), zanieczyszczenie wód (w tym w wyniku przenawożenia gleb, prowadzących do zagrożeń chemicznych i mikrobiologicznych), poprzez produkty pochodzenia zwierzęcego, wpływające na jakość zdrowotną żywności:

- 3) występuje zanieczyszczenie wód (gruntowych, powierzchniowych i Bałtyku) poprzez przenawożenie gleb i odpływ składników nawozów organicznych (głównie biogenów – azotu i fosforu) z pól do wód.

Do najbardziej uciążliwych skutków oddziaływania hodowli zwierząt futerkowych na środowisko są oduchy fermowe, które są niemożliwe do wyeliminowania. Emisja tak intensywnych i nieprzyjemnych zapachów znacząco wpływa na pogorszenie jakości życia mieszkańców okolic fermy oraz wpływa niekorzystnie na atrakcyjność (turystyczną i mieszkaniową) regionu. Emitowane substancje stanowią również zagrożenie dla zdrowia ludzi (są to m.in. amoniak i siarkowodór).

Jak wynika poza tym z wyżej wskazanego raportu NIK, organy administracji rządowej nie zapewniają właściwego nadzoru nad funkcjonowaniem ferm – spośród 20 kontrolowanych ferm zwierząt futerkowych w 15 stwierdzono m.in. naruszenie przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (przedstawianie się obornika zwierząt do gruntu) oraz ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Nie przestrzegano także przepisów weterynaryjnych w zakresie zabezpieczenia przeciwpieżootocznego obiektów, prowadzenia

rejestracji i identyfikacji zwierząt oraz postępowania z ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego, a także warunków utrzymania zwierząt. Istotne jest, że podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości we wszystkich kontrolowanych fermach zlokalizowanych na terenie woj. zachodniopomorskiego. Do podobnych wniosków prowadzi analiza raportu NIK dotyczącego sprawowania nadzoru przez inspekcje państwowe nad funkcjonowaniem ferm zwierząt futerkowych w woj. wielkopolskim. Wynika z niego, że:

- 1) w 87% kontrolowanych ferm nie przestrzegano wymagań ochrony środowiska;
- 2) w 48% działalność hodowlana prowadzona była w obiektach nielegalnie wybudowanych lub użytkowanych;
- 3) w 35% działalność prowadzi się niezgodnie z przepisami weterynaryjnymi;
- 4) organy administracji rządowej nie zapewniają nadzoru nad funkcjonowaniem ferm zwierząt;
- 5) lokalizacja ferm zwierząt prowadzi do skażenia środowiska i spadku atrakcyjności terenów wokół ferm.

Stowarzyszenie Otwarte Klatki wyraża jednocześnie chęć uczestnictwa w konsultacjach na temat odpowiednich zmian prawnych.

Postulowane zmiany prawne są zgodne z prawem unijnym i Konstytucją RP.

Stowarzyszenie Otwarte Klatki wyraża zgodę na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję danych podmiotu składającego petycję.

Ustawa z dnia... o zmianie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt

Art. 1. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz. U. z 2013 r. po/ 856. z 2014 r. poz. 1794 oraz z 2015 r. poz. 266. z 2016 r. poz. 1605) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) po art. 13 dodaje się art. 13a w następującym brzmieniu:

„Art. 13a. Hodowanie zwierząt futerkowych z rodziny psowatych ((unidae). w szczególności lisa pospolitego (fulpes vilipesi, lisa polarnego (Alopex lagopus) oraz jenota (Nyctereutesprocyonoides). głównie lub ubocznie w celu produkcji surowca dla przemysłu futrzarskiego, mięsnego i włókienniczego, jest zabronione”.

- 2) art. 37 ust. 1 nadaje się następujące brzmienie:

„Kto narusza nakazy albo zakazy określone w art. 9. art. IOa ust. 1–3. art. 11 ust. 3. art. 12 ust. 1–6. art. 13 ust. I. art. 13a. an. 14. art. 15 ust. 1–5. art. 16. art. 17 ust. 1–7. art. 18. art. 22 ust. I. art. 22a, art. 25, lub art. 27 podlega karze aresztu albo grzywny.

- 3) art. 37 usi. 4 nadaje się następujące brzmienie:

„4. W razie popełnienia wykroczenia, o klór _m mowa w ust. I. można orzec nawiązkę w wysokości do 1.000 zł na cel związany z ochroną zwierząt, a jeśli wykroczenie zostało popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej nawiązkę można orzec w wysokości do 5.000 zł.”

Art. 2. W ustawie z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (t.j. Dz. U. z 2007 r. nr 133 poz. 921 oraz z 2008 r. nr 10 poz. 8. z 2010 r. nr I poz. 13. z 2010 r. poz. 10 nr 16. z 2011 r. poz. 7 nr 1) art. 2 punkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) zwierzęta futerkowe – norkę amerykańską (Mustela vison), tchórza (Mustelaputoriits). nutrę (Myocaslor corpus), szynszylę ((‘hinchilla lanigera) i królika (Oryctolagus eunieulus). utrzymywanych w celu produkcji surowca dla przemysłu futrzarskiego, mięsnego i włókienniczego”.

Art. 3. I Istawa wchodzi w życie z dniem I stycznia 2018 roku.

Jak z wyjątków zrobić zasadę, czyli manipulacje „zielonych”

Przy okazji rozgorzałej na nowo dyskusji na temat hodowli zwierząt futerkowych opinia publiczna karmiona jest alternatywnymi faktami oraz manipulacjami, za którymi stoją tzw. organizacje prozwierzęce oraz ich donatorzy.

Cel, jakim jest wprowadzenie w Polsce całkowitego zakazu hodowli zwierząt na futra, ma w ich opinii uświęcać wszelkie środki. Trzymając się tego założenia, forsuje się kosmiczne teorie o znęcaniu się nad zwierzętami na polskich fermach. Dowodem na to mają być zdjęcia ilustrujące cierpienie lisów i norek. Szkoda tylko, że większość z nich zrobiona na fermach... chińskich! Przyjęło się też ukazywanie Polski jako czarnego punktu na mapie „nowoczesnej, dbającej o środowisko Europy”. Naszym rodakom ma być wstyd z powodu tego, że światłe społeczeństwa skandynawskie oraz zachodnioeuropejskie eliminują barbarzyństwo ze swojej gospodarki rolnej.

Czas na przedstawienie faktów.

1. Hodowla zwierząt futerkowych jest co do zasady legalna i prężnie rozwija się w krajach skandynawskich. W Szwecji, Danii oraz Norwegii utrzymywane są hodowle norek. Dodatkowo Norwegia rocznie produkuje 150 tys. skór lisów. Wprowadzony w Danii zakaz hodowli lisów wejdzie w życie dopiero w 2023 roku.
2. Fermy zwierząt futerkowych funkcjonują w Finlandii, Estonii, na Litwie, Łotwie oraz na Islandii. Spośród tych krajów jedynie na Islandii nie hoduje się lisów. Poza powszechną hodowlą norek, Finlandia jest jednym z większych producentów skór szopów (prawie 150 tys. rocznie.)
3. Hodowla zwierząt futerkowych jest legalna w Irlandii, Niemczech, Belgii, we Francji, w Hiszpanii, Portugalii, we Włoszech, w Cze-

chach, Słowenii, Rumunii, Bułgarii, Grecji, na Węgrzech, na Słowacji oraz w Polsce.

4. Spośród krajów UE jedynie w Austrii, Wielkiej Brytanii oraz Chorwacji hodowla zwierząt futerkowych jest całkowicie zakazana – lecz w krajach tych hodowla zwierząt futerkowych nigdy nie była rozwinięta i nie stanowiła choćby procentowego udziału produkcji rolnej.
5. Holandia po wprowadzeniu zakazu hodowli szynszyli (w 1997 roku) oraz lisów (w 2008 roku), podjęła próbę delegalizacji hodowli w ogóle. Zakaz hodowli norek został jednak zaskarżony. Strona rządowa poniosła porażkę zarówno w pierwszej, jak i w drugiej instancji. Sprawa czeka teraz na rozpatrzenie przez Sąd Najwyższy.
6. W wielu krajach świata odchodzi się od hodowli lisów. Nie jest to jednak pokłosie działań legislacyjnych i wprowadzania kolejnych zakazów, ale mniejszego zainteresowania futrami z lisów.

Polska doskonale wpisuje się w europejskie trendy hodowlane. Nie jesteśmy we „wstydlivej mniejszości”, jak chcieliby tego aktywiści różnych organizacji. Jesteśmy jednak w grupie tych państw, które niedostatecznie potrafią chronić swoich przedsiębiorców i regulacji gospodarczych przed wpływem zagranicznej konkurencji, zwłaszcza w sytuacji, gdy działa ona za pośrednictwem organizacji pozarządowych.

Źródło: ŚwiatRolnika.info

Warszawa, dnia 03.03.2017 r.

Pan

.....
Posel na Sejm RP

Członek Komisji ds. Petycji

Szanowny Panie Pośle,

Polski Związek Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych, Polski Związek Hodowców Zwierząt Futerkowych oraz Stowarzyszenie Futrzarzy Polskich zwraca się do Pana Posła w imieniu hodowców zwierząt futerkowych. W dniu 23 lutego 2017 r. odbyło się posiedzenie Komisji ds. Petycji poświęcone petycji skierowanej do Sejmu RP przez Stowarzyszenie Otwarte Klatki. Pragniemy zwrócić uwagę Pana Posła na kilka istotnych kwestii związanych z funkcjonowaniem naszej branży oraz odnieść się do argumentów wskazanych przez Stowarzyszenie w przekazanej petycji.

W pierwszej kolejności chcemy podkreślić, że dobrostan zwierząt jest istotnym elementem każdej profesjonalnej hodowli. Nasza branża nie toleruje pseudo hodowców i ustawicznie dąży do ich wykluczenia z rynku. Tak jak w przypadku hodowli drobiu, trzody chlewnej, czy bydła, również nas obowiązują wyznaczone prawem zasady chowu zwierząt. W Polsce wynikają one z rozporządzenia Ministra właściwego do spraw Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2010 r. w sprawie minimalnych warunków utrzymywania gatunków zwierząt gospodarskich innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 116 poz. 778). Są to jednak normy minimalne. Na profesjonalnych fermach, które działają w Polsce powierzchnie klatek są większe. Hodowle stosują się do wymogów stawianych przez domy aukcyjne lub tych o zastrzonych standardach nakładanych przez niezależne programy certyfikacyjne takie jak Wel Fur i wewnętrzne związkowe audyty w zakresie dobrej praktyki hodowlanej.

Przedstawiciele Stowarzyszenia Otwarte Klatki wskazują, że hodowla lisów w Polsce nie jest działalnością zarobkową, a ma charakter dodatkowy. Nasze Związki reprezentują jedynie profesjonalnych hodowców, a nie hobbystów. Dla naszych członków hodowla lisów jest źródłem dochodu dla całych rodzin. Zgodnie z danymi Ministerstwa Rolnictwa, wartość eksportu skór z lisów w 2015 roku wyniosła 4,77 mln Euro, zatem nie można mówić tutaj o działalności marginalnej. Hodowla lisów jest nadal branżą ważną nie tylko w Polsce, ale także w innych krajach europejskich. W Polsce lisy są hodowane od prawie 90 lat i są istotnym działem specjalnym polskiego rolnictwa. Nie jest też prawdą, że ceny skór z lisów spadają. Zgodnie z ostatnimi notowaniami prezentowanymi przez Giełdę Sagafurs (Finlandia), w 2016 roku nastąpił wzrost cen skór lisów Blue Frost o 10%, a cena skór lisów srebrzystych nie zmieniła się.

W przesłanym do Sejmu dokumencie, Stowarzyszenie Otwarte Klatki zawarło wybiórcze oraz niepełne dane dot. raportu Najwyższej Izby Kontroli z 2011 roku (nr ewidencyjny 142/2011/P11003/LPO), które dotyczyły tylko woj. wielkopolskiego i obejmowały wyłącznie kontrole inspekcji nadzorujących hodowle a nie dotyczyły bezpośrednio gospodarstw utrzymujących zwierzęta futerkowe. W 2011 roku na zlecenie NIK przeprowadzono kontrolę dokumentacji dotyczącej inspekcji 23 ze 129 ferm działających w tym regionie. Kontroli NIK poddano zatem niecałych 2,9% dokumentacji dotyczących polskich ferm. Pragniemy nadmienić, że NIK nie ma uprawnień bezpośredniej kontroli podmiotów gospodarczych. Stowarzyszenie nie powołuje się również na raport NIK

(nr ewidencyjny 181/2014/P/14/050/KK) z kontroli przeprowadzonych w 2014 roku, w którym pozytywnie ocenia się działanie inspektoratów weterynaryjnych. Należy również dodać, że w 2013 roku powiatowi lekarze weterynaryjni skontrolowali 93% wszystkich działających w Polsce ferm, zatem i w tym zakresie od 2011 roku nastąpiła znaczna poprawa.

W petycji nie wspomina się także, że raport NIK z 2014 roku dotyczył hodowli świń, drobiu oraz zwierząt futerkowych, zatem przytoczone wnioski NIK odnoszące się do uciążliwości zapachowych i zanieczyszczenia wód, nie dotyczą tylko hodowli zwierząt futerkowych a również innych gatunków zwierząt gospodarskich. Co więcej, te same uciążliwości związane są z funkcjonowaniem wielu innych sektorów, i związane są m.in. z oczyszczaniem wody, składowaniem śmieci, produkcją pasz, przetwórstwem ryb. Kierownictwo Ministerstwa Środowiska podjęło decyzję o etapowym rozwiązaniu tego problemu, a nasza branża będzie przestrzegać wszystkich prawnych regulacji w tym zakresie.

Szacuje się, że w Polsce około 97% społeczeństwa je mięso zwierząt oraz korzysta z produktów z nich wytworzonych (obuwie, torby, portfele, swetry, kozuchy etc.). Na całym świecie zwierzęta hodowane są z przeróżnym przeznaczeniem: na jedzenie, ubrania, dla towarzystwa, dla celów naukowych czy dla transportu. W każdym z tych przypadków profesjonalni hodowcy dbają o dobrostan swoich zwierząt. Nasza branża stale podnosi swoje standardy. Od 2017 roku wdrażamy system certyfikacji WelFur, który służy do oceny dobrostanu zwierząt. Program ten opiera się na 30 latach badań naukowych oraz wynika z pracy 7 niezależnych instytutów badawczych a audyty certyfikacyjne przeprowadzane są przez niezależne firmy.

Podsumowując, zakaz hodowli zwierząt futerkowych negatywnie odbije się nie tylko na sektorze rolnictwa, ale będzie miał konsekwencje również dla branż mięsnej, rybnej i drobiarskiej. Utrata możliwości prowadzenia ferm, spowoduje zachwianie się polskiego eksportu rolnego i przyczyni się do silnego wzrostu bezrobocia na obszarach wiejskich. Nie jest to także rozwiązanie, które przyczyni się do zwiększenia dobrostanu zwierząt, gdyż hodowla zwierząt futerkowych, przeniesie się do państw takich jak Rosja czy Chiny, gdzie europejskie standardy chowu zwierząt w celu pozyskania od nich skór nie mają zastosowania.

Jeśli Pan Poseł zainteresowany jest poznaniem naszej branży, programu WelFur, czy wizytą na jednej z naszych ferm, z przyjemnością spotkamy się z Panem.

Z wyrazami szacunku,

Rajmund Gąsiorek
Prezes

**Polski Związek
Hodowców
i Producentów Zwierząt
Futerkowych**

Daniel Chmielewski
Prezes

**Polski Związek
Hodowców Zwierząt
Futerkowych**

Polski Związek
Hodowców Zwierząt
Futerkowych

Jarosław Pioszyk
Prezes

**Stowarzyszenie
Futrzarzy Polskich**

Parlamentarny Zespół Przyjaciół Zwierząt przygotowuje ustawę w sprawie zmiany ustawy o ochronie zwierząt, w której m.in. proponuje się całkowity zakaz hodowli zwierząt na futra. Przedstawiamy naszą opinię w tej sprawie

Tadeusz Jakubowski

Ocena skutków przygotowywanego przez posłów projektu ustawy o ochronie zwierząt

W projekcie ustawy proponuje się zapis, „....**zabrania się chowu zwierząt futerkowych w celu pozyskiwania futer**”, który skutkuje na gospodarce, sytuację ekonomiczną obywateli i na budżet państwa.

1. Podmioty, na które oddziałuje ww. zapis projektu ustawy

Ustawa obejmuje zakresem przedmiotowym właścicieli ferm zwierząt futerkowych, pracowników najemnych pracujących na fermach, wytwórców sprzętu fermowego, producentów produktów leczniczych, właścicieli zakładów przetwórstwa mięsnego i rybnego, lekarzy weterynarii.

2. Wpływ projektu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Hodowla i chów zwierząt futerkowych w Polsce jest jednym z najlepiej zorganizowanych działów rolnictwa. Polska jest obecnie **DRUGIM** w Europie producentem skór zwierząt futerkowych, sprzedając w 2015 roku około 10 000 000 skór. Konkuruje w tej branży z Danią, Ho-

landią, Finlandią. Bardzo zainteresowane tą dziedziną produkcji są Rosja i Chiny. Polscy hodowcy w ciągu kilkunastu lat osiągnęli bardzo wysoką pozycję na światowym rynku futrzarskim dzięki swojej przedsiębiorczości, wysokiej zdolności w podejmowaniu ryzyka, wysokiej jakości skór, inwestując setki milionów złotych w produkcję. Ok. 100% polskich skór sprzedawanych jest przez domy aukcyjne w Helsinkach, Kopenhadze, Seattle i Toronto.

Zakaz hodowli zwierząt futerkowych w Polsce spowoduje wzrost liczby tych zwierząt w Danii, innych krajach skandynawskich, krajach nadbałtyckich i Rosji. Hodowla przeniesie się również do Chin, gdzie nie są respektowane jakiekolwiek przepisy dotyczące dobrostanu zwierząt hodowlanych. Przeciwnicy hodowli zwierząt futerkowych powinni rozważyć, czy lepiej hodować je w dobrych warunkach

w Polsce i Europie, czy w innych krajach, w których nie ma nadzoru nad dobrostanem zwierząt.

Fermy zwierząt futerkowych to zakłady zagospodarowania (wysoko wydajnej utylizacji) – w ciągu roku 600 000 ton ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego (upppz) pozyskiwanych z zakładów przetwórstwa mięsne-

go, mleczarskiego i rybnego, niezdatnych lub nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi. Są konkurencją dla firm utylizacyjnych. Zagospodarowanie tych produktów poprzez ich utylizację przemysłową jest bardzo kosztowne i energochłonne, szkodzące naturalnemu środowisku. Hodowcy płacą od 0,30 zł do 1,00 zł za 1 kg uppz wymienionym wcześniej zakładom, natomiast firmom utylizacyjnym trzeba zapłacić minimum 0,50 zł za przetworzenie 1 kg uppz. Tym samym wzrosną koszty produkcji żywności oraz ich cena dla konsumentów. Nasze produkty pochodzenia zwierzęce-

Polscy hodowcy w ciągu kilkunastu lat osiągnęli bardzo wysoką pozycję na światowym rynku futrzarskim dzięki swojej przedsiębiorczości, wysokiej zdolności w podejmowaniu ryzyka, wysokiej jakości skór, inwestując setki milionów złotych w produkcję

go staną się mniej konkurencyjne w handlu i eksporcie.

3. Wpływ projektu ustawy na rynek pracy

W wyniku wprowadzenia w życie zapisów ustawy (rozd. 3, art. 21. ust. 3) straci dochody

ok. 50 000 ludzi. Fermy zwierząt futerkowych dają pracę mieszkańcom terenów wiejskich w rejonach Polski o bezrobociu strukturalnym – pracownikom byłych PGR. Na fermach znajdują zatrudnienie osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych,

wiele kobiet, które dotychczas nie podejmowały pracy najemnej. Wiemy, jak trudno jest o miejsca pracy w warunkach wiejskich. Zwierzęta futerkowe hodowane są w Polsce od ponad 80 lat. Jest to produkcja przekazywana z pokolenia na pokolenie, często jest to praca dla wszystkich członków rodziny, która stanowi dla nich jedyne źródło utrzymania. Są to często pasjonaci swojego zawodu, którzy przetrwali lata prosperity, ale i załamania opłacalności produkcji skór. Poprzez likwidację ferm wyrządzono by tym ludziom olbrzymią krzywdę, likwidując im, często budowany przez kilkadziesiąt lat, warsztat pracy.

W miesiącach wiosny, jesieni i zimy zatrudniani są pracownicy sezonowi do prac związanych z rozrodem, opieką nad przychowkiem, pozyskiwaniem i obróbką skór. W tym czasie nie są prowadzone prace polowe i takie zatrudnienie staje się źródłem dla miejscowej ludności dodatkowych zarobków. Pośrednio wpływa to też na tworzenie się nowych miejsc pracy w usługach i handlu, gdzie wydawane są pieniądze pozyskane przez miejscową ludność w wyniku zatrudnienia.

AKTUALNOŚCI

Fermy najczęściej lokalizowane są na słabych glebach, na których produkcja roślinna jest nieopłacalna. Ferm zwierząt futerkowych nie można przekształcić na inną działalność gospodarczą.

4. Wpływ projektu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Roczne przychody polskich hodowców z hodowli zwierząt futerkowych wynoszą około 600 000 000 € (600 milionów euro), przy czym około 100% to eksport poprzez domy aukcyjne do krajów azjatyckich, krajów Europy, Rosji, USA i innych krajów. Skóry z norek, lisów, jenotów i szynszyli to jedno z niewielu polskich produktów rolnych, eksportowanych przez domy aukcyjne do wschodniej Azji. Budżet państwa nie dopłaca do tej produkcji rolnej. Hodowla zwierząt futerkowych jest jednym z najbardziej rentownych

działów rolnictwa, jest źródłem utrzymania około 50 000 osób zatrudnionych na fermach oraz w przedsiębiorstwach dostarczających produkty i sprzęt do hodowli. Osoby te są płatnikami podatków do budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz składkami ubezpieczeniowych i emerytalnych. W przypadku likwidacji chowu zwierząt futerkowych właściciele ferm wystąpią do budżetu państwa o zadośćuczynienie w przypadku poniesionych krzywd oraz o odszkodowania - zwrot poniesionych kosztów inwestycji szacunkowo ok. 5 000 000 000 zł (5

miliardów PLN), obsługi kredytów i innych, które by powstały, jak również utraconych przychodów (zysków).

5. Wpływ ustawy na rozwój regionalny i środowisko

W gminach, w których znajdują się duże, dobrze zorganizowane fermy, podnosi się standard życia miejscowej ludności i ich siła nabywcza. Zaczynają lepiej funkcjonować inne podmioty, jak np. handel i usługi. Wzrasta liczba miejsc pracy. W Polsce norki, lisy i jenoty są zwierzętami gospodarskimi, udomowionymi. W Europie i Polsce hodowla zwierząt futerkowych podlega nadzorowi Inspekcji Weterynaryjnej, Inspekcji Ochrony Środowiska i Inspekcji Budowlanej.

Polski Związek Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych

Roczne przychody polskich hodowców z hodowli zwierząt futerkowych wynoszą około 600 milionów euro

wych prowadzi certyfikację ferm w zakresie dobrej praktyki hodowlanej – dobrostan, standardy żywienia, higiena i bioasekuracja. Prowadzi również działalność edukacyjną dla lokalnych mieszkańców. Wielu hodowców prowadzi działalność charytatywną. Pozytywne nastawienie społeczeństwa do tego działu hodowli da możliwość powstania nowych ferm i ożywienie gospodarcze dotychczas zaniedbanych regionów w Polsce. Wiedzą o tym doskonale Duńczycy, którzy produkują rocznie ok. 20 mln skór i traktują to jako specjalizację narodową, a są kra-

jem kilkakrotnie mniejszym od Polski.
Fermy zwierząt futerkowych mają swój udział w ochronie środowiska:

- zagospodarowanie ok. 600 000 ton ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego
- wysoka jakość skór od zwierząt fermowych powoduje brak opłacalności, a co za tym idzie, brak zainteresowania pozyskiwaniem skór od dzikich zwierząt – pośrednio jest to ochrona dzikich zwierząt, z których pozyskuje się skóry

- naturalny nawóz zwierząt futerkowych jest ubocznym produktem kat. II, stosowanym do użyźniania gleby i skutecznie zastępuje nawozy przemysłowe, których produkcja zagraża środowisku
- futra naturalne są zdrowe o jonizacji ujemnej, przyjaznej człowiekowi, łatwo poddają się naturalnemu procesowi rozkładu (utylicacji) – bezpieczne dla środowiska, futra sztuczne są wyrobami syntetycznymi, wytwarzanymi z ropy naftowej – szkodliwe w procesie ich wytwarzania i utylicacji.

Światowa produkcja skór norek

Kraj	2017 (szacunkowo)	2016	2015
Dania	17 100 000	18 600 000	17 800 000
Finlandia	1 600 000	1 900 000	1 900 000
Szwecja	1 045 000	1 200 000	1 000 000
Norwegia	770 000	850 000	750 000
Islandia	210 000	220 000	200 000
Holandia	4 000 000	5 300 000	5 300 000
POLSKA	9 000 000	9 000 000	8 000 000
Hiszpania	680 000	800 000	750 000
Niemcy	100 000	200 000	200 000
Francja	140 000	200 000	180 000
Belgia	110 000	150 000	150 000
Włochy	120 000	160 000	150 000
Irlandia	75 000	150 000	150 000
Grecja	1 700 000	2 250 000	1 800 000
Ukraina	3 200 000	3 850 000	2 800 000
w sumie w Europie	38 850 000	44 830 000	41 230 000
Rosja	1 700 000	1 800 000	2 400 000
USA	4 200 000	4 500 000	4 200 000
Kanada	2 000 000	2 800 000	2 400 000
Chiny	8 000 000	20 000 000	32 000 000
w sumie na świecie	55 750 000	73 930 000	82 230 000

Źródło:kopenhagenfur.com

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Krzysztof Jurgiel

Znak sprawy: ŻW.hzg.8606.4-9.2017.ek

Warszawa, dnia 2.03.2017

Szanowni Państwo

Uprzejmie informuję, że niniejsze pismo stanowi odpowiedź na masową korespondencję dot. protestów przeciwko wprowadzeniu zakazu hodowli zwierząt futerkowych w Polsce, która wpłynęła do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Korespondencja ta adresowana była do mnie bezpośrednio oraz:

- pozostałych członków Kierownictwa Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jak również dyrekcji i pracowników Departamentu Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii MRiRW,
- Pana Andrzeja Dudy, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
- Pani Beaty Szydło, Prezesa Rady Ministrów oraz pozostałych członków Rady Ministrów,
- Pana Jarosława Kaczyńskiego, Prezesa Partii Prawo i Sprawiedliwość,
- dyrekcji Departamentu Budżetu Gospodarki w Ministerstwie Rozwoju.

Wyjaśniam, że do każdego nadawcy przedmiotowych protestów zostanie wysłana odpowiedź tylko raz, bez względu na liczbę pism jego autorstwa otrzymanych przez MRiRW. Ze względu na brak zgody obywateli, znajdujących się wśród nadawców, na udostępnianie ich danych osobowych, rozdzielnik nie stanowi załącznika do niniejszego pisma.

Odnosząc się do protestów uprzejmie informuję, że MRiRW nie prowadzi żadnych prac legislacyjnych mających na celu wprowadzenie zakazu hodowli zwierząt futerkowych.

Natomiast, zgodnie z posiadanymi informacjami:

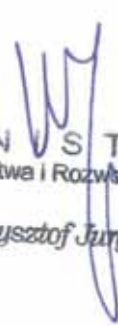
- Parlamentarny Zespół Przyjaciół Zwierząt opracował projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz zmianie niektórych innych ustaw, który przewiduje m.in. zakaz hodowli zwierząt w celu pozyskiwania z nich futer,
- Stowarzyszenie Otwarte Klatki złożyło petycję w sprawie zakazu hodowli zwierząt futerkowych z rodziny psowatych na futro, której integralną częścią jest projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt, jako załącznik do tej petycji.

Uprzejmie informuję, że nie mogę zaakceptować propozycji wprowadzenia zakazu hodowli gatunków zwierząt futerkowych uznanych za zwierzęta gospodarskie ze względu na fakt, że hodowla tych zwierząt w Polsce zapewnia miejsca pracy, będące źródłem dochodów dla hodowców i ich rodzin

oraz wielu osób związanych z szeroko pojmowaną obsługą branży futrzarskiej. Ponadto zwierzęta futerkowe mięsożerne są naturalnym utylizatorem produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, które są sprzedawane hodowcom tych zwierząt. W przypadku braku możliwości skarmienia mięsożernych zwierząt futerkowych produktami ubocznymi nieprzeznaczonymi do spożycia przez ludzi, konieczna będzie ich utylizacja metodami, które w ocenie zakładów zarówno branży rybnej, jak i branży mięsnej oraz drobiarskiej wiązać się będą z potrzebą poniesienia znacznych wydatków przez te zakłady, co skutkować będzie pogorszeniem opłacalności produkcji tych zakładów.

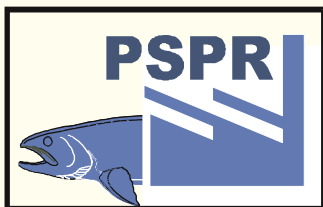
Jednocześnie uważam, że kwestie ochrony ludzi i środowiska naturalnego przed negatywnym oddziaływaniem obiektów o dużej koncentracji zwierząt, w tym zwierząt futerkowych, jak również ochrony zwierząt, w tym podczas ich hodowli lub chowu, są bardzo ważne. Oczywistym jest, że lokalizacja, budowa i eksploatacja obiektów utrzymujących zwierzęta futerkowe, w sposób niezgodny z obowiązującym prawem, wbrew protestom okolicznych mieszkańców oraz władz samorządowych, organizacji rolniczych i społecznych, jak również nieprzestrzeganie przepisów o ochronie zwierząt, nie powinny mieć miejsca.

Z poważaniem

MINISTER
Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Krzysztof Jurgiel

Szanowni Czytelnicy

Rekomendujemy zapoznanie się z przygotowanym pismem Polskiego Stowarzyszenia Przetwórców Ryb, które zostało zaadresowane do pani premier Beaty Szydło i wysłane do ważnych osób w kraju.

Polskie Stowarzyszenie Przetwórców Ryb
Polish Association of Fish Processors

ul. Słowiańska 5, I piętro, pok. 111, PL 75-846 Koszalin

e- mail: pspr @ pspr.pl www.pspr.pl

tel/fax: (+48) 94 347-13-28 mobile(+48) 0606 307 238

Koszalin, dnia 06.02.2017 r.

AS 8/06-02-2017/l.dz.

Pani Beata Szydło
Premier
Rzeczypospolitej Polskiej
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Al.Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Szanowna Pani Premier,

Polskie Stowarzyszenie Przetwórców Ryb z zaniepokojeniem obserwuje poczynania parlamentarzystów, którzy, ulegając naciskom lobbystów o różnych „odcieniach zieleni”, po raz kolejny podejmują prace legislacyjne nad nowym projektem ustawy ograniczającej hodowlę zwierząt futerkowych.

Branża rybna od lat współpracuje z branżą futerkową. Przetwórstwo rybne sprzedaje rocznie hodowcom zwierząt futerkowych ok. 320.000 ton rybnego produktu odpadowego kategorii „3” o wartości ok. 350.000.000 złotych. Sprzedaż tak dużej ilości odpadów rybnych to znacząca pozycja w ekonomii przetwórstwa rybnego.

Bardzo ważnym jest również fakt, iż utylizacja tego odpadu następuje w sposób naturalny. W przypadku znaczącego ograniczenia hodowli zwierząt futerkowych, powstanie problem utylizacji olbrzymiej masy odpadów rybnych; pozbawi to branżę rybną dochodów, a wygeneruje koszt ok. 250.000.000 złotych rocznie, którego branża rybna bez dotacji rządowych nie udźwignie.

Utylizacja odpadów rybnych poprzez ich spalanie - bo taka jest tylko możliwość - spowoduje emisję gazów, co z kolei zwiększy jeszcze bardziej zanieczyszczenie środowiska, a problem smogu nad polskimi miastami jeszcze bardziej się pogłębi.

Te dwie branże, tj. rybna i futerkowa, zatrudniają łącznie ok. 80.000 osób i to głównie w rejonach wiejskich. Obniżenie efektywności gospodarowania poprzez ograniczenie hodowli zwierząt futerkowych spowoduje pogłębienie niechęci do inwestowania.

Zaniepokojenie przedsiębiorców branży rybnej przekłada się na niepewność i brak stabilizacji, to z kolei spowoduje ograniczenie ich chęci do inwestowania i rozwoju.

Organizatorzy tych inicjatyw legislacyjnych nie zdają sobie sprawy z konsekwencji swych działań, jak bardzo są one szkodliwe dla naszej gospodarki. Załamanie w branży futerkowej spowoduje poważne problemy w branży rybnej.

Obydwie te branże są jak do tej pory najbardziej konkurencyjne w polskim rolnictwie i przynoszą znaczne dochody do budżetu państwa. Hodowla zwierząt futerkowych w Polsce uregulowana jest ośmioma ustawami i wystarczy, aby zapisy tych aktów prawnych były przestrzegane i egzekwowane.

Kolejna próba wprowadzenia nowych ograniczeń w zakresie hodowli zwierząt futerkowych jest podcinaniem gałęzi, na której wspiera się branża rybna i futerkowa.

Z poważaniem,
Jerzy Safader
Prezes

Do wiadomości:

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Sz. P. Krzysztof Jurgiel
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30
00-930 Warszawa

Henryk Kowalczyk

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
00-583 Warszawa
Al. Ujazdowskie 1/3

Minister Środowiska

Prof. dr hab. Jan Szyszko
ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa

Prezes Prawa i Sprawiedliwości

Jarosław Kaczyński
ul. Wiejska 4/6/8, 00-902 Warszawa
Biuro Poselskie: Al. Jerozolimskie 125 m. 127,
02-017 Warszawa

POSŁOWIE KOMISJI ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Przewodniczący Sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Jarosław Sachajko: ul. Wiejska 4/6/8, 00-902 Warszawa
Biuro Poselskie: ul. Akademicka 4, 22-400 Zamość

SENACKA KOMISJA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

1. Przewodniczący Komisji

Jerzy Chróścikowski, ul. Wiejska 6, 00-902 Warszawa
Biuro senatorskie Jerzego Chróścikowskiego
ul. Bazylińska 3/16, 22-400 Zamość

POSŁOWIE KOMISJI OCHRONY ŚRODOWISKA , ZASOBÓW NATURALNYCH I LEŚNICTWA

Przewodniczący Sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa

Stanisław Gawłowski, ul. Wiejska 4/6/8, 00-902 Warszawa
Biuro Poselskie: ul. Dworcowa 10 m.4,
75- 256 Koszalin

SENACKA KOMISJA ŚRODOWISKA

1. Przewodniczący Senackiej Komisji Środowiska

Zdzisław Pupa, ul. Wiejska 6, 00-902 Warszawa
Biuro Senatorskie Zdzisława Pupy
ul. Żuławskiego 2 lok. 2.1, 39-200 Dębica

MINISTERSTWO ROZWOJU

Wicepremier, Minister Rozwoju

Mateusz Morawiecki
Pl. Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa

Dyrektor Departamentu Budżetu Gospodarki

Elżbieta Paradowska
Pl. Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa

SEJMOWA KOMISJA GOSPODARKI I ROZWOJU:

Przewodniczący Sejmowej Komisji Gospodarki i Rozwoju

Jerzy Meysztowicz, ul. Wiejska 4/6/8,
00-902 Warszawa
Biuro Poselskie: ul. Św. Marka 7-9/1, 31-012 Kraków

Pilotażowa współpraca PZHiPZF z Parkami Narodowymi w zakresie projektu usuwania gatunków obcych i inwazyjnych na terenie polskich parków narodowych oraz obszarów NATURA 2000

20 stycznia bieżącego roku na terenie Parku Narodowego „Ujście Warty” odbyło się robocze spotkanie mające na celu omówienie aspektów związanych z podjętą pilotażową współpracą w ramach projektu usuwania gatunków obcych i inwazyjnych na terenie Polskich Parków Narodowych oraz obszarów NATURA 2000.

W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele Parków Narodowych: Park Narodowy „Ujście Warty”, Biebrzański Park Narodowy, Narwiański Park Narodowy, Wielkopolski Park Narodowy, Park Narodowy „Bory Tucholskie”, Woliński Park Narodowy, Drawieński Park Narodowy oraz Słowiński Park Narodowy, przedstawiciele związków hodowców zwierząt futerkowych: Polski Związek Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych i Polski Związek Hodowców Zwierząt Futerkowych, przedstawiciele świata nauki: prof. dr hab. Krzysztof Kostro [Uniwersytet Przyrodniczy Lublin], dr Andrzej Jakubczak [Uniwersytet Przyrodniczy Lublin] i dr Janusz Strychalski [Uniwersytet Warmińsko-Mazurski], przedstawiciel Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska: Marek Kajs, przedstawiciele domu aukcyjnego Saga Furs oraz producenta klatek żywołownych i zabiegowych HG Poland (fot 1). Zebranie miało na celu wymianę wiedzy, doświadczeń, poglą-

Fot. T. Jakubowski

Fot.1 Spotkanie w PN „Ujście Warty”

dów oraz poznanie stanowisk pomiędzy instytucjami i organizacjami, dzięki czemu możliwe będzie nakreślenie przyszłych działań w zakresie wspólnego projektu, polegającego na wychwytywaniu norek z obszarów objętych zadaniem oraz wykorzystanie ich do przyszłych badań naukowych. Podczas zebra-

nia dyrektor Parku Narodowego „Ujście Warty” Konrad Wyprychowski omówił bogactwo natury terenów parku oraz występujące gatunki obce i inwazyjne, m.in. szop pracz, szakal czy norka. Następnie przedstawione zostały istotne, naukowe zagadnienia dotyczące zróżnicowania genetycznego i fenotypowego

Fot. T. Jakubowski

Fot 2. Spotkanie PN „Bory Tucholskie”

norek amerykańskich dzikich, fermowych i wtórnie zdziczałych, które są pomocne w identyfikacji zwierząt.

Na zakończenie przedstawiciel PN „Ujście Warty” przedstawił orientacyjne koszty projektu. Marek Kajs zapewnił, że Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie podejmie się szukania funduszy na omówione działania, aby móc, wraz z branżowymi związkami hodowców zwierząt futerkowych, partycypować w finansowaniu kosztów projektu. Zasugerował także utworzenie krajowej strategii usuwania gatunków obcych i inwazyjnych.

Kolejne spotkanie dotyczące projektu odbyło się 16 lutego 2017 r. w Parku Narodowym „Bory Tucholskie”. PZHiPZF reprezentowali: wiceprezes Marcin Gąsiorek, dr Tadeusz Jakubowski i Justyna Winiarska (fot. 2). Podczas tej sesji przedstawione

zostały szczegółowe informacje na temat kosztów związanych z udziałem w projekcie. Przedstawiciele Parków Narodowych precyzyjnie określili indywidualne zapotrzebowania na stosowny sprzęt oraz inne koszty z tytułu podjęcia działań projektowych na przestrzeni roku. Obecny na spotkaniu regionalny dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy Dariusz Wrzos zaoferował angaż Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w program oraz docenił działania, mające na celu ochronę bioróżnorodności terenów objętych ochroną parku i obszarów NATURA 2000. Doktor Tadeusz Jakubowski podkreślił istotność podejmowania podobnych projektów w Polsce, zapewnił naukową pomoc ze strony PZHiPZF a wiceprezes Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych Marcin Gąsiorek poprał inicjatywę projektu oraz zapew-

nił pomoc ze strony Związku.

Polski Związek Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych prowadzi obecnie pilotażową współpracę z Biebrzańskim i Narwiańskim Parkiem Narodowym. Osoby odpowiedzialne za wykonanie zadań związanych z projektem zostały przeszkolone w zakresie usypiania zwierząt oraz pobierania prób do badań laboratoryjnych. PZHiPZF wyposażył Parki Narodowe w specjalistyczny sprzęt do działań z zakresu projektu, tj. klatki żywołowne, klatki zabiegowe, sprzęt do usypiania zwierząt oraz zestaw do pobierania prób krwi od zwierząt do dalszych badań laboratoryjnych wykonywanych w laboratorium PZHiPZF. Związek pomaga również pokryć koszty związane z badaniami terenowymi na obszarze narodowych parków. O kolejnych będziemy Państwa informować na bieżąco. (JW)

DEKLARACJA WSPÓŁPRACY NA RZECZ ZWALCZANIA OBCYCH I INWAZYJNYCH GATUNKÓW W PARKACH NARODOWYCH I NA OBSZARACH NATURA 2000

Szacuje się, że w Europie występuje aktualnie 12 tysięcy nierodzimych gatunków roślin, zwierząt, grzybów i mikroorganizmów. Około 15% z nich to gatunki potencjalnie inwazyjne – czyli takie, które znalazły tu wyjątkowo dogodne warunki do rozprzestrzeniania się, zagrażając dotychczas żyjącym na danym terenie gatunkom. Inwazje gatunków obcych uznawane są obecnie za jedno z najpoważniejszych zagrożeń dla różnorodności biologicznej, a ponadto mogą mieć istotny negatywny wpływ na zdrowie ludzkie i gospodarkę.

Dostrzegając zagrożenia związane z obecnością w środowisku inwazyjnych gatunków obcych, Parlament Europejski uchwalił w 2014 roku Rozporządzenie nr 1143/2014 w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych, które weszło w życie 1 stycznia 2015 r. Regulacja ta określa zasady zapobiegania niepożądanemu oddziaływaniu inwazyjnych gatunków obcych na różnorodność biologiczną i powiązane usługi ekosystemowe oraz na zdrowie ludzkie i bezpieczeństwo, jak również minimalizowania i łagodzenia tego oddziaływania oraz ograniczania oddziaływania tych gatunków na sferę społeczną i gospodarczą.

Spśród gatunków obcych bytujących na obszarze naszego kraju szczególnie negatywne oddziaływanie na różnorodność biologiczną wykazują gatunki drapieżne. Konieczność ich eliminacji wskazuje się jako zadanie ochronne w większości dokumentów planistycznych sporządzonych dla obszarów chronionych – parków narodowych, rezerwatów przyrody oraz obszarów Natura 2000.

Od wielu lat polscy rolnicy poszukiwali rozwiązań pozwalających wyeliminować lub istotnie ograniczyć negatywne dla środowiska naturalnego skutki hodowli zwierząt. Kontaktowali się ze środowiskiem naukowym, wychodząc z założenia, że konieczne jest tu powiązanie teorii z praktyką.

Kooperacja ta zaowocowała deklaracją podpisania Memorandum o współpracy na rzecz zwalczania obcych i inwazyjnych gatunków w parkach narodowych i obszarach Natura 2000 pomiędzy związkami hodowców zwierząt futerkowych a Polskim Towarzystwem Zootechnicznym. Niniejszy dokument wyszczególnia zadania, jakie w ramach rzeczonoj współpracy realizowane będą przez strony.

W ramach współpracy:

- Polskie Towarzystwo Zootechniczne zobowiązuje się do wskazania ośrodków badawczych i osób współpracujących. Szczegółowe zadania określa Załącznik nr 1.
- Związki hodowców zwierząt futerkowych zobowiązują się do ścisłej współpracy wewnętrznej oraz wsparcia merytorycznego i finansowego parków narodowych: Ujście Warty, Słowińskiego, Biebrzańskiego, Drawieńskiego i Narwiańskiego, realizujących zadania związane ze zwalczaniem obcych gatunków drapieżników oraz łagodzeniem skutków ich obecności w środowisku. Szczegóły określa Załącznik nr 2.

Jednocześnie sygnatariusze niniejszej deklaracji wyrażają nadzieję, że w przyszłości dołączą do nich kolejne instytucje, zainteresowane zwalczaniem gatunków obcych i inwazyjnych na cennych przyrodniczo terenach, wnosząc do projektu swoją wiedzę oraz doświadczenie.

Podpisano:

W imieniu Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego:

Roman Niznikowski

Prezes Zarządu

W imieniu Polskiego Związku Hodowców
Zwierząt Futerkowych

Daniel Chmielewski

Prezes Zarządu

W imieniu Polskiego Związku Hodowców
i Producentów Zwierząt Futerkowych:

Rajmund Gąsior

Prezes Zarządu

XIX Krajowy Pokaz Surowych Skór Zwierząt Futerkowych w Bydgoszczy

Tradycyjnie, w pierwszą sobotę lutego, Skinpalex gościł hodowców zwierząt futerkowych z całego kraju. Formuła imprezy od wielu lat pozostaje niezmienna

I, jak co roku, pokaz gromadzi nie tylko hodowców, ale także przedstawicieli świata nauki i polityki. Podobnie jak w latach ubiegłych, organizatorzy tegorocznej imprezy: Skinpalex Sp. z o.o., Polski Związek Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych i Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt dołożyli wszelkich starań, aby tegoroczna impreza nie wypadła z kalendarza a zaproszeni goście uświetnili swoją obecnością tegoroczną wystawę skór.

Pokaz skór w Bydgoszczy honorowym patronatem objął mi-

nister rolnictwa i rozwoju wsi pan Krzysztof Jurgiel, podkreślając najwyższą rangę naszej imprezy.

Przedpołudniową część pokazu uroczystie otworzyli panowie Rajmund Gąsiorek - przewodniczący Rady Nadzorczej Spółki Skinpalex, prezes Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych oraz gospodarz pokazu – pan Roman Horoszczuk, prezes Spółki Skinpalex. W trakcie otwarcia, minutą ciszy upamiętniono zmarłego w 2016 roku długoletniego hodowcę z Brzegu, śp. Zbigniewa

Tulę.

Bydgoski pokaz to przede wszystkim impreza organizowana z myślą o hodowcach i dla hodowców. Hodowla zwierząt futerkowych to ogromna odpowiedzialność i pełna wyrzeczeń, codzienna ciężka praca. Dlatego chcielibyśmy jeszcze raz Wam podziękować za tak liczne przybycie i za zaufanie, jakim od wielu lat nas darzycie. Bez Was nie byłoby tradycji bydgoskich spotkań. Cieszymy się, że mogliśmy wspólnie z Wami świętować w Bydgoszczy.

Wsparcie naukowców, poli-

tyków oraz władz lokalnych jest niezmiernie istotne dla naszej branży, dlatego wśród zaproszonych gości nie mogło zabraknąć przedstawicieli świata nauki, reprezentujących największe polskie uczelnie. Pokaz uświetnili m.in. prof. Grażyna Jeżewska-Witkowska, prof. Marian Brzozowski, dr Tadeusz Jakubowski, prof. Krzysztof Kostro, prof. Stanisław Socha, dr Jacek Zawisław. Zaproszenie na pokaz przyjęli również politycy, zaangażowani w walkę o utrzymanie i rozwój branży hodowlanej w naszym kraju. Swoją obecnością zaszczytili nas: Ewa Krawczyk z Departamentu Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, poseł PO Zbigniew Ajchler, starosta powiatu wrzesińskiego Dionizy Jaśniewicz, senator Piotr Gruszczyński oraz wicemarszałek Eugeniusz Grzeszczak.

Miło nam było gościć delegację Polskiego Związku Łowieckiego, z którym Polski Związek Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych ściśle współpracuje m.in. w ramach programu ochrony zagrożonych gatunków: głuszca, cietrzewi i kuropatw. List do hodowców,

w imieniu łowczego krajowego i przewodniczącego Zarządu Głównego PZŁ dr Lecha Blocha, odczytał przedstawiciel Zarządu PZŁ prof. Paweł Piątkiewicz.

Dziękujemy także wystawcom, których udział w wystawie był znacznie większy niż w latach ubiegłych. Podczas pokazu zaprezentowały się zarówno firmy, które gościliśmy w poprzednich edycjach imprezy, jak i nowe firmy, prezentujące swoje produkty w Bydgoszczy po raz pierwszy (Avere, BioFeed, Biomin Polska, HG Poland, Jasopels, JBK Vitolium, JHJ, Przedsiębiorstwo Odzieżowe Korczak, NAFA, Norcar BSB, PZHiPZF, Schippers

Export, Twinca Poland, Złotowska Spółdzielnia Handlowo-Produkcyjna).

Dzięki uprzejmości sponsorów zorganizowano loterię, w której można było wygrać wiele atrakcyjnych nagród przydatnych w pracy na fermie. W loterii wzięli udział wszyscy hodowcy zwierząt futerkowych obecni na pokazie skór. Gratulujemy tym, do których uśmiechnęło się szczęście w losowaniu.

Szczególne podziękowania kierujemy do sponsorów loterii – przedstawicieli firm: BioFeed, Biomin Polska, HG Poland, Jasopels, JBK Vitolium, JHJ, Przedsiębiorstwa Odzieżowego Korczak,

Fot. T. Jakubowski

Fot. T. Jakubowski

Schippers Export, Złotowskiej Spółdzielni Handlowo-Produkcyjnej.

Bydgoski pokaz to impreza o otwartej formule, gromadząca osoby przychylne branży z różnych środowisk z całego kraju. Szczególnie teraz, gdy poziom cen sprzedaży aukcyjnych znacznie osłabł a realna groźba wprowadzenia zakazu hodowli w Polsce spędza nam sen z powiek, potrzebne jest wsparcie z każdej strony. Należy wykorzystać wszystkie możliwości, aby w tym trudnym czasie ratować branżę i chronić jej dobre imię. Między innymi w tej kwestii zabrał głos, goszczący po raz pierwszy na wystawie w Bydgoszczy, poseł PO Zbigniew Ajchler. Wtórował mu prezes Rajmund Gąsiorek, którego starania i zasługi dla branży są nieocenione a jego optymizm zawsze dodaje nam otuchy.

Na spotkaniu w Bydgoszczy, po raz pierwszy na forum, omówiona została kwestia wdrażania nowego certyfikatu WelFur. Jest to najnowszy ogólnoeuropejski program certyfikacji ferm,

Fot. K. Tuczowski

budzący wśród hodowców wiele emocji, gdyż od 2020 r. domy aukcyjne będą sprzedawać skóry wyłącznie z tym certyfikatem. W tej kwestii głos zabrali Kamil Chojnicki PZHZF oraz dr Tadeusz Jakubowski PZHiPZF, którzy przybliżyli kryteria ocen, brane pod uwagę przy certyfikacji. Program certyfikacji WelFur jest skierowany do wszystkich hodowców, bez względu na przy-

należność związkową. Hodowcy zainteresowani uzyskaniem certyfikatu powinni zgłosić swój udział w programie certyfikacyjnym poprzez kontakt z biurem PZHiPZF tel. 61/ 814 70 51, j.winiarska@pzhpzf.pl lub z biurem PZHZF.

Bydgoski pokaz to jedna z niewielu okazji w ciągu roku do spotkań hodowców z całej Polski we własnym gronie oraz

Fot. K. Tuczowski

z przedstawicielami domów aukcyjnych.

Zgromadzeni goście mieli okazję wysłuchać interesującej wypowiedzi Sebastiana Jansena, starszego wiceprezesa, dyrektora naczelnego firmy NAFA, na temat obecnej sytuacji na rynku skór zwierząt futerkowych oraz prognoz dotyczących sprzedaży na dalszą część sezonu. Oczywiście do dyspozycji hodowców byli także doświadczeni selekcjonerzy NAFA – Marcin Fabiańczyk i Łukasz Rakowski, którzy spędzili długie godziny przy ocenie skór zgłoszonych do konkursu. Była także możliwość rozmowy z Olgerem Scheepensem, przedstawicielem duńskiego KF, który wraz z małżonką regularnie odwiedzają naszą wystawę.

Cykliczny pokaz skór w Bydgoszczy jest podsumowaniem efektów całorocznej pracy hodowców a wieńczy go wybór najlepszych skór zgłoszonych do konkursu.

Do tegorocznego konkursu zakwalifikowano w sumie 451 lotów skór norczych. Pokażna ilość i wysoka, powtarzalna jakość skór, wymagały od selekcjonerów maksymalnego skupienia i uwagi przy ocenie każdego lotu.

Mimo iż kryteria oceny skór pozostały bez zmian w porównaniu do lat ubiegłych, sama ilość ocenianych skór, biorąc pod uwagę wszystkie kryteria, jest zajęciem bardzo wyczerpującym i czasochłonnym. Maksymalna ilość punktów dla jednego lotu wynosi 100 pkt. i jest sumą czterech ocenianych cech lotu tj. czystości barwy (max. 10 pkt.), gęstości włosów pokrywowych (max. 35 pkt.), gęstości włosów podszyciowych (max. 35 pkt.) i wyrównania lotu (max. 20 pkt.). Punktacja polega na odejmowaniu punktów od

Fot. K. Tuczkowski

Fot. K. Tuczkowski

Fot. T. Jakubowski

wartości maksymalnych za każdą niedoskonałość.

Ogółem nagrodzonych zostało 23 hodowców w dwóch głównych kategoriach, przyznając odpowiednio 23 pierwszych, drugich i trzecich lokat.

Podobnie jak zeszłym roku, większość czołowych lokat zajęli hodowcy reprezentujący młode pokolenie, których zaangażowanie, pasja i profesjonalizm pozwoliły cieszyć się zwycięstwem w konkursie. Najwyżej ocenionym lotem konkursowym (102 pkt.) może poszczycić się pan Sebastian Rakowski w kategorii nerek czarnych samce. Drugim i trzecim najwyżej ocenionym lotem w konkursie zostały również skóry pana Sebastiana: 101 pkt. w kategorii nerek czarnych i mahogan samice oraz 99 pkt. w kategorii nerek mahogan samce. Serdecznie gratulujemy, tym bardziej, że to druga wygrana pana Sebastiana z rzędu w Bydgoszczy. W zeszłym roku, najwyżej ocenio-

nym lotem w konkursie zostały czarne samice Pana Sebastiana (101 pkt.).

Panie Sebastianie, jak Pan to robi???

Na wystawie mogliśmy podziwiać norki w rzadko spotykanych odmianach kolorystycznych buff i real glow (Farm Equipment International). Skóry wzbudziły duże zaciekawienie ze względu na piękną, oryginalną barwę. Mimo wysokich ocen, skóry nie brały udziału w konkursie, gdyż nie miały konkurencji z innych ferm w swojej kategorii. Mamy nadzieję, że w przyszłym roku uda się zebrać wystarczającą ilość skór w rzadkich odmianach kolorystycznych. Zachęcamy wszystkich hodowców do nadsyłania skór na konkurs również w bardziej egzotycznych odcieniach. Póki

co, obiecane są skóry typu jaguar. Trzymamy za słowo.

W kategorii lisów srebrzystych, których nieporównywalnie mniej zgłoszono do konkursu, zwycięzcą został pan Andrzej Piotrowski z Sianowa. Puchar za drugie miejsce trafił do rąk prezesa Romana Maracha z Rolniczego Kombinatoru Spółdzielczego w Łubnicy a trzecie miejsce zdobył pan Krzysztof Piotrowski, także z Sianowa.

Wszystkim hodowcom, biorącym udział w konkursie, serdecznie gratulujemy i życzymy sukcesów na kolejnych pokazach. Nagrodzonym życzymy utrzymania doskonałej jakości i motywacji do dalszej pracy. Słowa uznania kierujemy szczególnie do hodowców z Nowej Soli i Karska, którzy po raz pierwszy zaprezentowali swoje

skóry w konkursie, zdobywając nagrody w odpowiednich kategoriach.

Hodowcom, którym w tym roku nie udało się wygrać, mocno kibicujemy i życzymy jeszcze większego zaangażowania i determinacji w pracy na fermie.

Wieczorem rozpoczęła się druga część bydgoskiej imprezy. W gmachu Opery Nova, w restauracji Maestra, gości zaproszono na uroczysty bankiet. Zaproszeni wręczyli hodowcom nagrody za uzyskane lokaty w poszczególnych kategoriach oraz przyznano nagrody specjalne. Ten wyjątkowy wieczór uświetnił, to także tradycja bydgoskiej imprezy, wspianą pokaz mody futrzarskiej Pracowni Kuśnierskiej Małgorzaty i Franciszka Łukasiewiczów oraz Atelier Caroline Karoliny Łukasiewicz.

Dla hodowców zwierząt futerkowych pokaz futer ma szczególny oddźwięk. Starannie wypracowany przez nich surowiec, w rękach kuśnierskich mistrzów może zamienić się w prawdziwe cuda. Uzmysławia nam, z jak pięknym i delikatnym materiałem mają do czynienia na co dzień. Należy podkreślić, że wszystkie zaprezentowane kreacje zostały stworzone z najwyższej jakości skór wyłącznie z rodzimych hodowli. Niezwykle zmysłowy pokaz mody przygotowany został we włoskim stylu, zainspirowany magiczną Wenecją. Byliśmy częścią cudownie ulotnego spektaklu, ezoterycznej weneckiej podróży, w którą zabrały nas tancerki Opery Nova. Po raz kolejny mogliśmy podziwiać piękno naturalnego futra. Niezwykle wyrafinowaną, gustowną i urozmaiconą kolekcję two-

rzyły długie futra, lekkie kurtki, szykowne kamizele, zwiewne peleryny czy gustowne etole w bajecznych kolorach, podkreślające niepowtarzalność i urok każdej kreacji. Publiczność dosłownie została oczarowana pięknem najnowszej kolekcji a sam pokaz nagrodzony został owacją na stojąco.

Po hipnotyzującym pokazie na gości czekała kolejna atrakcja. Otóż państwo Łukaszewiczowie w tym roku obchodzą jubileusz 40-lecia prowadzenia firmy. Z tej okazji, wśród pań obecnych na pokazie, przeprowadzono loterię, w której nagrodą było futro z norek - niespodzianka od państwa Łukaszewiczów. Oczywiście gratulacjom i życzeniom dla szanownych jubilatów nie było końca, zarówno na scenie, jak i do końca całej imprezy. Były kwiaty, śmiech, łzy wzruszenia. Zgromadzeni goście zostali za-

proszeni na symboliczną lampkę szampana i jubileuszowy kawałek tortu dla uczczenia rocznicy oraz zaproszeni do dalszej wspólnej zabawy na parkiecie. To była naprawdę długa i wyjątkowa noc. Cieszymy się, że mogliśmy być jej częścią i świętować razem z przyjaciółmi.

Wszystkim gościom serdecznie dziękujemy za przybycie i udział w XIX Pokazie Surowych Skór Futerkowych w Bydgoszczy. Dziękujemy za wspólną zabawę i zachęcamy wszystkich hodowców do nadsyłania skór na kolejną XX jubileuszową edycję naszej imprezy, która tradycyjnie odbędzie się w pierwszy weekend lutego, już w 2018 roku. Pierwsze zgłoszenia właśnie napływają...

Do zobaczenia w Bydgoszczy.

Krzysztof Tuczkowski

Trzecia i czwarta aukcja sezonu 2016/2017

Trzecia aukcja sezonu i pierwsza w tym sezonie aukcja NAFA odbyła się w dniach 9-14 lutego w Toronto. Była to zarazem pierwsza aukcja po chińskim Nowym Roku, który Chińczycy hucznie przywitali 26 stycznia. Nowy Rok dla Chińczyków jest datą magiczną. Wówczas rozpoczyna się zakupowe szaleństwo na ogromną skalę, co niewątpliwie ma swoje odzwierciedlenie także w sprzedaży aukcyjnej.

Lutowa aukcja w Toronto zgromadziła w sumie kilkuset kupców, licząc obecnych na sali aukcyjnej i tysiące kupców, głównie z Chin, kupujących skóry on-line. Najbardziej aktywni na lutowej aukcji byli kupcy z Korei i Grecji. Koreańczycy tradycyjnie zainteresowani byli najwyższą jakością skór. Ich obecność na sali aukcyjnej zawsze gwarantuje sprzedaż skór samic z krótkim i bardzo krótkim włosem, czyli skór najdroższych.

Podkreślić należy bardzo dużą aktywność kupców z Grecji. W kręgu ich zainteresowań i skromniejszego budżetu znajdują się tańsze skóry. Kupcy

greccy, kupując głównie skóry na rynek rosyjski, zdominowali sprzedaż samców z dłuższym włosem. To optymistyczna wiadomość, gdyż od kilku sezonów ewidentnie brakuje na aukcjach kupców z Rosji a zakupy na ten ogromny rynek były bardzo

bardzo niekorzystnego stosunku rubla do dolara, skóry dla Rosjan były po prostu za drogie. W miarę poprawy i normalizacji sytuacji w tym kraju, możemy spodziewać się powrotu na aukcję kupców rosyjskich i coraz większych zakupów. Na razie futra

Koreańczycy tradycyjnie zainteresowani byli najwyższą jakością skór. Ich obecność na sali aukcyjnej zawsze gwarantuje sprzedaż skór samic z krótkim i bardzo krótkim włosem, czyli skór najdroższych.

skromne. Futro w Rosji to przede wszystkim tradycja, a w drugiej kolejności moda. Rynek rosyjski jest w stanie przyjąć ogromną ilość skór, jednakże w ostatnich sezonach, w wyniku perturbacji ekonomiczno-politycznych,

w Rosji są dostępne jedynie dla najbogatszych.

Oczywiście, duży udział w sprzedaży mieli także Chińczycy, ale ci kupowali głównie on-line i tym razem można powiedzieć, że byli wsparciem dla Koreańczyków i Greków. Ostrożny początek sezonu w wykonaniu Chińczyków, to przede wszystkim konsekwencja niesprzedane-

go towaru, zalegającego w magazynach. O ile w zeszłym roku, w lutym, w Chinach mieliśmy do czynienia z niesprzedanymi, nieprzetworzonymi skórami, zalegającymi w magazynach, o tyle w tym roku mówić możemy o niesprzedanych futrach. Skóry zostały przetworzone, ale gotowe futra wciąż czekają na klientów. Powstało dużo nowych butików oferujących futra i konkurujących ze sobą. Z tego powodu ceny futer spadły, nie zapewniając planowanych zysków.

Aukcja w Toronto rozkręcała się bardzo powoli. Pierwsze godziny upływały w ciszy. Kupcom ciężko było znaleźć rytm. Dopiero później nastąpiło zdecydowane ożywienie i wróciła radość kupowania.

Na aukcji zaproponowano 2,6 mln skór norczych. To o 0,6 mln

Kolekcja skór norczych, podobnie jak w lutym ubiegłego roku, została sprzedana niemal w całości po średniej cenie 38,1 USD, wliczając velvety. Średnia cena skór samców wyniosła 48 USD a samic 28,3 USD.

skór mniej niż zaplanowano. Początek sezonu bywa kapryśny, rynek wciąż nie odzyskał płynności sprzed kilku sezonów, dlatego wielu hodowców zdecydowało się przenieść swoje skóry z aukcji lutowej na majową i lipcową.

W porównaniu z ubiegłoroczną, lutową aukcją NAFA, ta aukcja pod każdym względem wypadła bardzo dobrze. Wiele odmian kolorystycznych zostało sprzedanych w całości, wiele przekroczyło próg 90% sprzedaży. Nieco słabsze rezultaty odnotowały jedynie mniej popularne jasne kolory: perła 67%, violet,

pastel, blue iris ok. 83% sprzedaży. W porównaniu z zeszłorocznym poziomem sprzedaży (60% sprzedanych skór z oferty 3,95 mln), to naprawdę niezłe otwarcie sezonu. Uzyskane ceny aukcyjne są także powodem do zadowolenia. Niektóre gatunki odnotowały wzrost do 20%. Skóry z krótszym włosiem odnotowały wzrost wyższy (10–15%) niż skóry z włosiem dłuższym (5–10%). W porównaniu z ostatnią styczniową aukcją KF, odnotowano średni wzrost na poziomie ok. 8–10%.

Na aukcji wystawiona została skromna kolekcja skór lisów ho-

*Zdrowych, pogodnych Świąt Wielkanocnych,
pełnych wiary, nadziei i miłości.
Radosnego, wiosennego nastroju,
serdecznych spotkań w gronie rodziny i wśród przyjaciół
życzą
Skinpalex Sp. z o.o.
Skinpalex Polska Sp. z o.o.*

dowlanych regularnych i nieregularnych. Skóry lisie, które nie znalazły nabywców w poprzednim sezonie, zostały zaoferowane na aukcji w ilości 5,1 tys. Wszystkie wystawione skóry lisów srebrzystych, rudych i polarnych zostały wyprzedane. Skóry lisów regularnych w ilości 3,3 tys. sztuk uzyskały przyzwoite ceny, ale, co najważniejsze, sprzedały się. W ubiegłym sezonie, w lutym, praktycznie nikt nie był zainteresowany lisami, których sprzedało się tylko 10% z oferty liczącej 11,5 tys. sztuk.

Czwarta aukcja sezonu, a razem druga w tym sezonie aukcja KOPENHAGEN FUR, odbyła się w dniach 14–28 lutego w Kopenhadze. Zdecydowaną większość przybyłych kupców stanowili Azjaci.

Na lutowej aukcji zaproponowano 6,4 mln skór norczych oraz 9 tys. skór lisich i jenocich. Także tutaj zaproponowano skóry regularne i nieregularne. Możemy porównać jedynie poziom cen skór regularnych, gdyż skóry nieregularne nie są oficjalnie podawane przez domy aukcyjne. Podobnie jak w NAFA, wszystkie skóry lisów zostały sprzedane. Regularne skóry lisów srebrzystych, które zaoferowano na aukcji w ilości 3,2 tys., sprzedano w 68%, uzyskując cenę (średnia ze wszystkich rozmiarów) 48 USD. Lisy niebieskie w ilości 3,4 tys. i cieniste 0,4 tys. zostały wyprzedane w całości, uzyskując średnią cenę 67 USD.

Kolekcja skór norczych, podobnie jak w lutym ubiegłego roku, została sprzedana niemal w całości po średniej cenie 38,1 USD, wliczając velvety. Średnia cena skór samców wyniosła 48 USD a samic 28,3 USD. Dla porównania, styczniowa aukcja zakończyła się wynikiem sprzedaży na poziomie 95% ze średnią ceną

(samce – 40,8 USD, samice – 23,7 USD). Zestawienie obejmuje wyłącznie skóry pełnowartościowe.

Tak więc, podobnie jak w NAFA, także w KF odnotowujemy zauważalny wzrost cen sprzedaży skór, przy bardzo dobrym procencie sprzedaży.

Reasumując, obydwie przedstawione aukcje były bardzo udane i nieporównywalnie lep-

sze w stosunku do analogicznych aukcji zeszłego sezonu. Podczas zimowych aukcji poprzedniego sezonu ceny spadały a na skóry trudno było znaleźć chętnych.

W tym sezonie, notując wzrost cen już w lutym, możemy być umiarkowanie zadowoleni i z optymizmem patrzeć w dalszą część sezonu.

Krzysztof Tuczkowski

INFORMACJA DLA HODOWCÓW

SKINPOLEX POLSKA SP. Z O.O.

organizuje zbiórkę skór lisich
na aukcję lipcową w NAFA
w terminie
od 27 marca do 21 kwietnia 2017 r.

- przyjmujemy wszystkie rodzaje skór lisich
- skóry regularne
- skóry pokopulacyjne
- skóry jakości zimowej
- certyfikat nie jest wymagany
- oferujemy bezpłatny odbiór skór od hodowcy
- nie pobieramy żadnych opłat

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY

Zainteresowanych prosimy o kontakt
z biurem w Bydgoszczy
w celu uzgodnienia terminów dostaw
tel. 607 986 452, 52 345 31 03

Perspektywy współpracy branży futrzarskiej Kanada–Polska

W dniu 30 stycznia przedstawiciele PZHiPZF wzięli udział w spotkaniu z przedstawicielami Ministerstwa Rybołówstwa i Oceanów oraz rządu terytorium Nunavut. Przedstawicielom rządowym towarzyszyli również projektanci mody. Wizyta i spotkanie miało na celu zapoznanie się z polskimi przedstawicielami branży futrzarskiej oraz przedstawienie aktualnego stanu tej branży ze strony kanadyjskiej. Mamy nadzieję, że spotkanie będzie stanowiło udany początek do ewentualnej współpracy w przyszłości.

XXVIII

Krajowa Wystawa Zwierząt Hodowlanych

Polski Związek Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych bierze udział w tegorocznej XXVIII Krajowej Wystawie Zwierząt Hodowlanych, która odbędzie się w dniach 5-7 maja br. Organizowana w cyklu dwuletnim wystawa jest jednym z najważniejszych i cieszących się dużą popularnością wydarzeń skierowanych dla całego sektora hodowli zwierząt. Podczas trzydniowego święta hodowców prezentowane są zwierzęta a także najnowsze technologie i rozwiązania stosowane w rolnictwie. W 2015 roku na Krajowej Wystawie Zwierząt Hodowlanych zaprezentowano blisko 2000 zwierząt a liczba gości, którzy odwiedzili wystawę sięgała prawie 25 000 osób. Serdecznie zapraszamy do odwiedzin Naszego stoiska w tym roku. Nasze stoisko znajdować się będzie w sekcji zwierząt futerkowych.

Do zobaczenia!

Marian Brzozowski

Wdrożenie projektu WELFUR jako działanie branży futerkowej wychodzące naprzeciw oczekiwaniom opinii publicznej

prof. dr hab. Marian Brzozowski
SGGW
Zakład Hodowli Zwierząt
Futerkowych i Drobego Inwentarza
Katedra Szczegółowej
Hodowli Zwierząt
Kierownik Zakładu

Zgodnie z porozumieniem zawartym między trzema największymi domami aukcyjnymi (SAGA Furs, Copenhagen Fur, NAFA) oraz Fur Europe, czyli organizacji zrzeszającej EFBA (Europejska Federacja Hodowli Zwierząt Futerkowych) oraz IFF (Międzynarodowa Federacja Futrzarska), od roku 2020 hodowcy, chcący sprzedawać skóry norek, lisów i jenotów za pośrednictwem domów aukcyjnych, muszą posiadać certyfikat potwierdzający stosowanie na fermie dobrych praktyk hodowlanych (WELFUR Certificate). Projekt WELFUR jest efektem wieloletnich badań, obejmujących zagadnienia dobrostanu mięsożernych zwierząt futerkowych na fermach. Został on opracowany na bazie projektu Welfare Quality®, wcześniejszych badań obejmujących zagadnienia oceny dobrostanu zwierząt gospodarskich i zaadoptowany dla potrzeb hodowli mięsożernych zwierząt futerkowych. Artykuł omawiający szczegółowo zagadnienia projektu WELFUR oraz Welfare Quality® został w kwartalniku zamieszczony kilka lat temu, zaś obecnie, w związku z wdrażaniem projektu do praktyki hodowlanej, warto ponownie przytoczyć wspomniany artykuł.

Marian Brzozowski

Projekt WELFUR - narzędzie oceny poziomu dobrostanu na fermach zwierząt futerkowych

W dniach 22–24 sierpnia 2012 odbył się w Kopenhadze X Światowy Kongres Hodowli Zwierząt Futerkowych. Było to cykliczne spotkanie środowiska naukowców, zajmujących się szeroko pojętymi zagadnieniami hodowli i użytkowania zwierząt futerkowych. Podczas tegorocznego kongresu, doniesienia autorów zostały zaprezentowane w czterech sekcjach: żywienie, paszoznawstwo, organizacja ferm; ochrona zdrowia; genetyka, rozród, ho-

dowla; zachowanie i dobrostan zwierząt. Uwzględniając zagadnienie, w jaki sposób hodowla zwierząt futerkowych jest postrzegana przez opinię społeczną, organizatorzy przygotowali także piątą sekcję, poświęconą zagadnieniom dobrostanu zwierząt futerkowych w ramach opracowanego i wprowadzanego obecnie w życie projektu **WELFUR**, w którym przedstawiono standardy postępowania z najważniejszymi gatunkami hodowlanych zwi-

erząt futerkowych, tj. z norkami hodowlanymi, lisami polarnymi i lisami pospolitymi. Jak o tym była mowa w poprzednim kwartalniku (nr 48), założenia projektu **WELFUR** oparto na zamówionym i sfinansowanym przez Komisję Europejską w latach 2004–2009 projekcie Welfare Quality®: Science and society improving animal welfare in the food quality chain” (**Welfare Quality®: Nauka i społeczeństwo w działaniach na rzecz poprawy dobrostanu**

zwierząt w łańcuchu jakości żywności), którego celem było zintegrowanie wiedzy z zakresu dobrostanu zwierząt gospodarskich w łańcuchu jakości żywności.

W czasie obrad sekcji podczas kongresu, prelegenci zaprezentowali łącznie 7 prezentacji (jedna obejmowała zagadnienie ogólne, dotyczące zastosowania programu Welfare Quality® jako narzędzia do oszacowania poziomu dobrostanu na fermach lisich i norczych, trzy dotyczyły norek, trzy zaś lisów).

Prezentację „Zastosowanie strategii projektu Welfare Quality® jako narzędzia oceny dobrostanu w fermach lisów i norek” przedstawili naukowcy z INRA (Francuski Narodowy Rolniczy Instytut Badawczy), którzy wcześniej współtworzyli projekt Welfare Quality®.

Autorzy przypomnieli, że w ramach programu Welfare Quality® wypracowano 4 zasa-

Ocena fermy pod względem poziomu dobrostanu zwierząt polega na dokonaniu oceny wszystkich 12 kryteriów, a następnie, na tej podstawie, na określeniu poziomu dobrostanu na fermie.

dy, a w ich zakresie 12 kryteriów oceny ferm pod względem poziomu dobrostanu (tabela 1).

Ocena fermy pod względem poziomu dobrostanu zwierząt po-

lega na dokonaniu oceny wszystkich 12 kryteriów, a następnie, na tej podstawie, na określeniu poziomu dobrostanu na fermie. Chodzi o takie określenie zasad pomiaru poziomu ocenianych kryteriów, by uzyskać zgodność w ocenach ferm lisich i norczych. Należy tutaj uwzględnić także specyfikę branży (trzy oceniane gatunki, trzy okresy hodowlane w ciągu roku).

Zarówno trzy prace dotyczące norek, jak i trzy prace dotyczące lisów, omawiały szczegółowe efekty badań obejmujących wybrane problemy, wchodzące w zakres całościowej oceny poziomu dobrostanu zwierząt futerkowych na fermach.

Prace z zakresu dobrostanu lisów dotyczyły następujących zagadnień:

1. Opracowanie systemu oceny dobrostanu na fermie lisów według kryteriów projektu WELFUR;
2. Niezawodność obserwatora w ocenie stanu zdrowia lisów i w ocenie obecności proble-

Tabela 1.
Zasady i kryteria oceny poziomu dobrostanu zwierząt określone w projekcie Welfare Quality®

Zasady	Kryteria	Opis
Właściwe żywienie	1	Brak objawów głodu
	2	Brak objawów pragnienia
Właściwe warunki utrzymania	3	Możliwość wypoczynku
	4	Komfort termiczny
	5	Możliwość poruszania się
Właściwy stan zdrowia	6	Brak zranień
	7	Brak chorób
	8	Brak objawów bólu podczas pracy ze zwierzętami
Właściwy typ zachowań	9	Możliwość wyrażania zachowań socjalnych
	10	Możliwość wyrażania pozostałych typów zachowań
	11	Właściwe relacje człowiek – zwierzę
	12	Pozytywny stan emocjonalny

mów zdrowotnych w okresie intensywnego wzrostu młodych lisów po odsadzeniu według kryteriów projektu WELFUR;

3. Zastosowanie testu pokarmowego, testu temperamentu oraz poziomu stereotypii jako narzędzia do oceny poziomu dobrostanu na fermie lisów według kryteriów projektu WELFUR.

Prace z zakresu dobrostanu nerek dotyczyły następujących zagadnień:

1. Opracowanie i opisanie systemu oceny dobrostanu na fermie nerek według kryteriów projektu WELFUR;
2. Określenie wielkości ocenianej próby na fermie nerek w celu uzyskania wiarygodnych wyników poziomu dobrostanu według kryteriów projektu WELFUR;

3. Niezawodność obserwatora przy ocenie wskaźników dobrostanu na fermie nerek w okresie wzrostu młodych po odsadzeniu według kryteriów projektu WELFUR.

Realizacja prezentowanych prac miała miejsce w latach 2011–2012, stąd nie wszystkie zagadnienia zostały jeszcze opisane i nie mogły być zaprezentowane w trakcie kongresu.

Podsumowując całość sesji, autorzy stwierdzili, że w świetle dotychczasowych wyników zastosowanie opracowanego programu Welfare Quality® na fermach zwierząt futerkowych, mimo istniejącej specyfiki branży, jest możliwe, co można uznać za duży sukces programu.

FIRMY SPONSORUJĄCE NAGRODY W LOTERII XIX KRAJOWY POKAZ SKÓR ZWIERZĄT FUTERKOWYCH

Polski Związek Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych

*składa serdeczne podziękowania firmom sponsorującym nagrody w Loterii
przeprowadzonej podczas Krajowego Pokazu Skór w Bydgoszczy 04.02.2017r.*

≡ Biomin® ≡

złotów
Mieszalnia Pasz

HG
POLAND

Jaso**pels**

MS Schippers

BIOFEED
smart
NANOTECHNOLOGIES

Korczak® since 1989

VITOLIUM®

Andrzej Gugolek

Psowate – cenne zwierzęta futerkowe

prof. dr hab. Andrzej Gugolek
Katedra Hodowli Zwierząt
Futerkowych i Łowiectwa,
Wydział Bioinżynierii Zwierząt,
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
w Olsztynie

Psowate (*Canidae*) to ceniona futrzarsko rodzina zwierząt drapieżnych. Zalicza się do niej około 30 współcześnie żyjących gatunków. Zwierzęta te zamieszkują wszystkie kontynenty, poza Antarktydą. Od wieków ludzie polowali na wiele gatunków z tej rodziny z powodu ich ciepłej okrywy włosowej, a następnie zaczęli niektóre hodować. Na fermach utrzymuje się obecnie lisy pospolite (*Vulpes vulpes*), lisy polarne (*Vulpes lagopus*) oraz jenoty (*Nyctereutes procyonoides*). Podejmowano także próby hodowli lisa wirginijskiego (*Urocyon cinereoargenteus*). Odrębną rolę odgrywa pies domowy (*Canis familiaris*), który jest od naj-

dawniejszych lat towarzyszem człowieka, a także zwierzęciem wszechstronnie wykorzystywanym do różnych celów. W przeszłości był nie tylko zwierzęciem towarzyszącym, służbowym czy pasterskim, lecz także mięsnym – w Azji i obu Amerykach – pociągowym, a nawet futerkowym. Psy domowe są najszerzej występującym na świecie gatunkiem z rodziny psowate. Jednak także i inne gatunki skolonizowały liczne kontynenty, czego przykładem jest lis pospolity występujący zarówno na terenie Euroazji, jak i w obu Amerykach, w Afryce, a także, dzięki człowiekowi, w Australii. Lis pospolity jest drugim po psie domowym

człowieka i jego osiedli. Przykładem jest nie tylko pies domowy, lecz także lis pospolity – na podstawie eksperymentów nad przyspieszonym procesem jego domestykacji, przeprowadzonych przez rosyjskich naukowców. Do życia na przedmieściach miast w bezpośredniej bliskości człowieka doskonale zaadaptowały się w Europie – lisy pospolite, a w Ameryce – kojoty.

nieniem są wykopane przez nory lub inne naturalne kryjówki. Większość psowatych to zwierzęta terytorialne. Zajmowane arealy osobnicze i terytoria są znakowane moczem, odchodami i wydzieliną gruczołów zapachowych. W komunikacji wykorzystują głównie sygnały wizualne, zapachowe i akustyczne. Niektóre gatunki żyją samotnie – przykładem są lisy,

Psowate łatwo przystosowują się do zróżnicowanych warunków środowiskowych, zajmują niemal wszystkie dostępne biotopy.

najliczniejszym gatunkiem z rodziny psowate. Równie szeroko występują różne podgatunki wilka szarego (*Canis lupus*). Innym gatunkiem „zdobywcą” jest azjatycki jenot, który skolonizował już prawie całą Europę.

Jak wspomniano, psowate łatwo przystosowują się do zróżnicowanych warunków środowiskowych, zajmują niemal wszystkie dostępne biotopy. Bytują zarówno na otwartych terenach, jak i w lasach. Żyją w zimnych rejonach arktycznych, czego przykładem jest lis polarny, a także na suchych, gorących i pustynnych – lis fenek. Liczne gatunki wykazują znaczne predyspozycje do domestykacji, a także do bytowania w pobliżu

Psowate to najczęściej gatunki średniej wielkości. Najmniejszym ich przedstawicielem jest lis pustynny – fenek, charakteryzujący się masą ciała zaledwie około 1 kg, a największym – wilk szary, mogący ważyć nawet do 75 kg. Psowate są generalnie zaliczane do zwierząt mięsożernych. Żywią się tkankami upolowanych ofiar, padliną oraz wybranymi pokarmami roślinnymi. Niektóre gatunki wykazują jednak tendencję do wszystkożerności, a nawet do preferencji pokarmów pochodzenia roślinnego, co upodabnia je do krewnych psowatych – niedźwiedzi i zwierząt szopowatych. Typowym gatunkiem o takiej strategii pokarmowej jest jenot. W diecie tego zwierzęcia rośliny stanowią średnio połowę diety, a w niektórych okresach nawet przeważają.

Zwierzęta te mają doskonale rozwinięty węch i dobrze rozwinięty słuch, natomiast najslabiej rozwinięty wzrok. Przeważnie są aktywne zarówno w dzień, jak i w nocy, prowadzą naziemny tryb życia. Często ich schro-

inne w parach, np. kojoty. Kolejne natomiast żyją w stadach zwanych watahami, np. wilki czy likaony. W takich stadach jest silnie zaznaczona hierarchia społeczna.

Najnowsze badania naukowców z dziedziny genetyki molekularnej zmieniły nieco klasyfikację zoologiczną tej rodziny. Udowodniono między innymi, że psy domowe i wilki to ten sam gatunek. Wykazano także, że nie ma podstaw do uznania psów dingo za odrębny gatunek. Natomiast amerykański wilk czerwony (*Canis rufus*) nie jest już uważany za podgatunek wilka szarego. W przypadku lisów wyodrębnia się już tylko dwa rodzaje *Vulpes* i *Urocyon*, rezygnując z innych, takich jak *Alopex*, do którego zaliczano poprzednio lisa polarnego. Obecnie uznaje się, że lis polarny (*Vulpes lagopus*) jest bliższy genetycznie pozostałym lisom z rodzaju *Vulpes* niż dotychczas przypuszczano. Natomiast lisy z rodzaju *Urocyon* to prymitywne gatunki lisów, przypominające znanych z wykopalisk przodków lisów.

Interesujące jest, że lisy te potrafią w razie niebezpieczeństwa chronić się na drzewach, stąd inna nazwa tego gatunku – lis drzewny. Także jenot jest prymitywnym, niewyspecjalizowanym gatunkiem psowatych. Został on, wraz z innym gatunkiem – otocjonem, zaliczony do odrębnej grupy tzw. „prymitywnych psów”.

Współczesna systematyka do rodziny psowate zalicza 12 rodzajów: wilk (*Canis*), likaon

(*Lycaon*), wilczek (*Atelocynus*), cyjon (*Cuon*), majkong (*Cerdocyon*), pampasowiec (*Chrysocyon*), lis (*Vulpes*), nibylis (*Lycalopex*), jenot (*Nyctereutes*), otocjon (*Otocyon*), pakożer (*Speothos*) i urocjon (*Urocyon*).

Za najwartościowsze z futrzarskiego punktu widzenia uważa się lisy. Lisami nazywamy najczęściej zwierzęta z rodzaju *Vulpes*, występujące w Eurazji, Afryce i Ameryce Północnej. Jest to liczniejsza niż powszech-

nie się uważa grupa zwierząt. Do rodzaju *Vulpes* należy 12 współcześnie żyjących gatunków: lis afgański (*Vulpes cana*), lis bengalski (*Vulpes bengalensis*), lis blady (*Vulpes pallida*), lis długouchy (*Vulpes macrotis*), lis pustynny – fenek (*Vulpes zerda*), lis piaskowy (*Vulpes rueppelli*), lis płowy (*Vulpes velox*), lis polarny (*Vulpes lagopus*), lis przyładowy (*Vulpes chama*), lis rudy (*Vulpes vulpes*), lis stepowy – korsak (*Vulpes corsac*),

lis tybetański (*Vulpes ferrilata*). Najczęściej w handlu pojawiają się skóry lisów pospolitych i polarnych, które są dobrze znane i których nie trzeba przedstawiać, rzadziej zaś skóry lisów stepowych. Lisy stepowe – korsaki żyją w Azji Środkowej i na stepach południowo-zachodniej Syberii. Ich okrywa włosowa ma zabarwienie jasnożółte, brzuch jest jaśniejszy. Skóry tych lisów są krótsze niż lisów pospolitych, o długości 55–60 cm.

Do lisów zalicza się także gatunki z rodzaju *Urocyon*, do którego należą: lis wirginijski (*Urocyon cinereoargenteus*), zwany także lisem szarym, urocyonem wirginijskim oraz urocyon wyspowy (*Urocyon littoralis*) i blisko z nimi spokrewniony lis z wysp Cozumel. Ciekawostką jest, że próbowano te lisy hodować fermowo.

W naszym kraju, w warunkach naturalnych, występują dwa rodzime gatunki z rodziny psowate: wilk szary i lis pospolity, ponadto introdukowany jenot azjatycki oraz oczywiście pies domowy. W ostatnich latach pokazują się informacje o pojawianiu się na terenie Polski kolejnego gatunku – szakala złocistego (*Canis aureus*). Ojczyzną szakala złocistego jest obszar od atlantyckiego wybrzeża Afryki do Indochin. W Europie pojawiły się one początkowo na terenie Bałkanów. Obecnie występują już na Węgrzech, w Czechach i na Słowacji, a także w krajach nadbałtyckich. W Polsce, dominującym liczebnie w środowisku naturalnym gatunkiem, jest lis pospolity. Stacja Badawcza PZŁ w Czempiniu oszacowała liczebność populacji lisów w Polsce. Wynosiła ona w sezonie 2013/2014 – 202 tys., a w 2014/2015 – 193 tys. osobników. Należy jednak pamiętać, że szacowanie zwierzyny drobnej obarczone jest znacznym błędem. Szacowania liczebności lisa i jenota podjęli się Zalewski i in. (2014), w ramach projektu naukowego „Określenie stopnia odrębności fenotypowej i genetycznej hodowlanych i dziko żyjących populacji norki amerykańskiej,

ARBOCEL®

koncentrat włókna surowego

Nowoczesne żywienie zwierząt futerkowych

- Optymalna struktura karmy
- Wysoka strawność
- Witalne zwierzęta
- Znakomita jakość skór

Bez ryzyka mykotoksyn!

norki lisy szynszyle

Od ilości ARBOCEL®

2%

1%

0%

zależy struktura karmy:

Zagęszcza karmę zapobiegając zabrudzeniom futra

Ułatwia dostosowanie poziomu energii do sezonu żywieniowego

Utrzymuje matki w dobrej kondycji

Udowodniona wyższa jakość skór

Zwierzęta są zdrowsze i bardziej witalne

RETENMAIER POLSKA
SP. z o.o.

Włókna prosto z natury
A Member of the IRS Group

Dział Żywienia Zwierząt
Ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. 7B
02-366 Warszawa
Tel.: + 48 22 608 51 15
pasze@jrs.pl | www.jrs.pl

www.crudefiberconcentrate.com

lisa pospolitego i jenota”. Opierając się o dane uzyskane drogą ankietową oraz na podstawie sprawozdawczości łowieckiej, określili oni stan średnioroczny oraz średnie pozyskanie wyżej wymienionych drapieżników w okresie od sezonu 2005/2006 do 2012/2013. W przypadku lisa stan średnioroczny oszacowano na nieco ponad 195 tys., a pozyskanie – na 137 tys. osobników, natomiast jenotów odpowiednio na 50 tys. i 11 tys. osobników.

W kraju hodujemy lisy pospolite, głównie srebrzyste, lisy polarne niebieskie i cieniście oraz jenoty hodowlane. Utrzymywane na fermach zwierzęta znacznie różnią się od swoich dzikich protoplastów. Są większe, o lepszej jakości okrywy włosowej i innym behawiorze. Lisy pospolite hoduje się głównie w odmianach barwnych: srebrzystej, pastelowej, platynowej, białopyskiej, płomienistej

i innych. Lisy polarne, żyjące na naszych fermach, to głównie lisy typu fińskiego, o masie ciała przekraczającej 20 kg. Także jenoty fermowe nie mają wiele wspólnego z jenotami z naszych lasów, są to bowiem zwierzęta importowane z Finlandii, znane

pochodzenie, co potwierdzono w badaniach genetycznych.

Obecnie w Polsce nie hoduje się tyle lisów co poprzednio. Jednak w latach 70. XX wieku polska hodowla lisów polarnych była na pierwszym miejscu na świecie. Jak podaje Kopań-

Utrzymywane na fermach zwierzęta znacznie różnią się od swoich dzikich protoplastów.

Są większe, o lepszej jakości okrywy włosowej i innym behawiorze

jako – finnracon. Warto wspomnieć, że wymienione psowate nigdy nie stwarzały zagrożenia dla środowiska naturalnego Polski. Podczas wieloletniej hodowli tych zwierząt nigdy nie zaobserwowano populacji np. lisów srebrzystych ani polarnych. Również jenoty hodowlane i wolno żyjące mają inne

ski (1973), w latach 1970–1971 światową produkcję skór lisów szacowano na około 500 tys., z czego w Polsce produkowano 200–220 tys. Jednak szczyt hodowli tych zwierząt przypadł na początki lat 80. XX wieku. Szacowano wówczas liczebność

krajowego stada podstawowego na 120 tys. samic, a roczną produkcję skór na ponad 800 tys.

Na światowych rynkach futrzarskich spotyka się głównie skóry lisów pospolitych, polarnych oraz jenotów zarówno hodowlanych, jak i dziko żyjących. Pojawiają się także skóry wilków, kojotów oraz w Azji, niestety, jeszcze i psów domowych. Aktualnie światowa produkcja skór lisów hodowlanych szacowana jest na około 6 mln sztuk. Znacznie mniej trafia do domów aukcyjnych skór innych, wolno żyjących psowatych. Dziko żyjące zwierzęta futerkowe zaczęły tracić na znaczeniu po rozwinieciu się hodowli fermowej. Skóry zwierząt hodowlanych, charakteryzujące się większymi rozmiarami, szerszą paletą barw i brakiem uszkodzeń, osiągały wyższe ceny. Stały się zatem konkurencją dla pozyskiwanych ze środowiska naturalnego. Jednak poszukiwane są także skóry wybranych gatunków zwierząt futerkowych dziko żyjących. W celu zobrazowania tego zjawiska przedstawiono w tabeli 1 wyniki światowej sprzedaży skór zwierząt futerkowych z rodziny psowate w sezonie 2006/2007, w czołowych domach aukcyjnych. Podano gatunek zwierzęcia, ceny średnie i maksymalne za skórę w USD oraz, w ostatniej kolumnie, domy aukcyjne,

Tabela 1. Wyniki światowej sprzedaży skór zwierząt futerkowych z rodziny psowate w sezonie 2006/2007 (Gugolek i in. 2008)

Gatunek	Liczba sprzedanych skór (szt.)	Cena średnia (USD)	Cena maksymalna (USD)	Dom aukcyjny
Lis hodowlany	2 120 049	57,78	425,00	SF, FHA, KF, NAFA, SOJ
Kojot	206 705	33,49	108,00	FHA, NAFA
Jenot	105 195	98,86	222,70	SF
Lis dziki	86 961	30,63	100,00	FHA, NAFA, SOJ
Wilk szary	1 589	115,68	450,00	FHA, NAFA

Tabela 2. Oferta domu aukcyjnego Fur Harvesters Auction Inc. w 2016 roku

Gatunek	Aukcja/ termin (szt.)		
	styczeń	marzec	maj
Lis rudy dziki	2 992	8 616	9 892
Lis krzyżak dziki	53	277	228
Lis srebrzysty	-	39	37
Lis polarny	705	-	689
Lis szary	2 850	3 160	5 165
Kojot	4 395	11 865	18 021
Wilk	113	-	341

Tabela 3. Trwałość w użytkowaniu skór wybranych gatunków psowatych (Duda 1992, Jarosz 1993)

Gatunek	Grupa trwałości	Trwałość (pkt.)
Jenot	II	75
Wilk	II	60
Szakal złocisty	II	60
Kojot	II	60
Lis polarny	III	40
Lis pospolity	III	40
Szakal czaprakowy	III	38

TEL. KONTAKT:
Marcin Juchniewicz
698 741 218

Hodowla Ryb „K-2” oferuje gratis świeży chłodzony odpad z ryb – pstrągi tęczowe (ryby pełne niepatroszone oraz wnętrzności) dla celów skarmiania zwierząt. Odbiór własnym transportem.

Hodowla Ryb „K-2” Jacek Juchniewicz;
Kęłowo Nowowiejskie 14 A;
84-351 Nowa Wieś Lęborska

w których można było nabyć dany asortyment skór. Aktualnie sprzedażą surowych skór futrzarskich na świecie zajmuje się 6 najważniejszych domów aukcyjnych. W Europie są to: Saga Furs (SF) – dawniej Finnish Fur Sales w Vantaa w Finlandii, Copenhagen Fur (KF) w Kopenhadze w Danii oraz Sojuzpuzhnina (SOJ) w Sankt Petersburgu w Rosji. Natomiast w Ameryce Północnej – American Le-

miejsca występowania. Ubarwienie tych zwierząt jest zazwyczaj szare lub rude, jaśniejsze od spodu, na pysku i na kończynach. W tabeli 3 przedstawiono trwałość w użytkowaniu skór wybranych gatunków psowatych.

Na zakończenie chciałbym przedstawić swoją opinię dotyczącą projektów zakazujących hodowli zwierząt futerkowych czy hodowli gatunków zwie-

zakazu hodowli drobiu czy koni na mięso.

Zakaz hodowli psowatych na futra, w mojej opinii, nie rozwiązuje jakkolwiek problemów, lecz je mnoży i niesie za sobą szereg skutków, z których zapewne nie zdają sobie lub nie chcą zdawać sprawy jego pomysłodawcy.

Hodowla lisów w Polsce nie ma obecnie takiego znaczenia jak norek, co wynika z panującej aktualnie mody na skóry krótkowłose. Trudno jednak stwierdzić, jaka będzie dalsza przyszłość branży futrzarskiej, która kieruje się prawami mody i następującymi po sobie cyklami popularności skór krótkowłosych (norki) i długowłosych (lisy, jenoty). Nie można założyć, że za czas jakiś rynek futrzarski nie będzie preferował skór lisów. Nie powinno się zatem likwidować bazy hodowlanej, która może w przyszłości przynosić korzyści ekonomiczne. Informacje przedstawione powyżej, w artykule, wskazują wyraźnie, że obecnie istnieje na skóry psowatych, zarówno hodowlanych, jak i dziko żyjących. Zaprzeszczenie produkcji tych skór w Polsce nie spowoduje spadku zapotrzebowania na świecie, lecz niszę produkcyjną, która niewątpliwie zostanie szybko zajęta przez innych producentów europejskich lub azjatyckich. Ponadto będzie to skutkowało wzrostem pozyskiwania psowatych dziko żyjących, zapewne jednak

Fermy lisów i jenotów w Polsce to najczęściej mniejsze obiekty hodowlane – fermy rodzinne, niestwarzające większych problemów środowiskowych. Są one częstokroć prowadzone przez starszych hodowców, dla których są jedynym źródłem utrzymania

gend (AL) – dawniej Seattle Fur Exchange w Seattle w Stanach Zjednoczonych, Fur Harvesters Auction (FHA) w North Bay Ontario w Kanadzie, North American Fur Auctions (NAFA) w Rexdale w Kanadzie.

Najwięcej skór zwierząt dziko żyjących, w tym także z rodziny psowate, sprzedawanych jest w domu aukcyjnym Sojuzpuzhnina oraz Fur Harvesters Auction. Asortyment sprzedaży skór zwierząt psowatych w domu aukcyjnym Fur Harvesters Auction w 2016 roku przedstawiono w tabeli 2.

Jakość okrywy włosowej psowatych zależy od gatunku oraz

rzut psowatych na futra w Polsce. Całkowity zakaz hodowli zwierząt futerkowych jest niedorzecznym pomysłem, który trudno komentować. Warto przypomnieć, że zwierzęta te, zgodnie z polskim prawem, są zwierzętami gospodarskimi. Zakaz taki może stworzyć groźny precedens i być podstawą do kolejnych zakazów, tym samym jest niebezpieczny dla całego polskiego rolnictwa, a szczególnie hodowli innych gatunków zwierząt. Mniejszościowe grupy nacisku, w imię realizacji swojego światopoglądu lub działające na zlecenie, mogą wysuwać kolejne żądania np.

**Konstrukcje drewniane pawilonów do hodowli norek.
Projektowanie, produkcja. Tel. 502 08 02 36
e-mail: dawid@lisiewicz.com.pl**

nie w naszym kraju, lecz przez największych dostawców skór – traperów północnoamerykańskich i azjatyckich myśliwych, których metody pozyskiwania zwierzyny są bardziej kontrowersyjne niż hodowla fermowa.

Fermy lisów i jenotów w Polsce to najczęściej mniejsze obiekty hodowlane – fermy rodzinne, niestwarzające większych problemów środowiskowych. Są one częstokroć prowadzone przez starszych hodowców, dla których są jedynym źródłem utrzymania. Fermy tych zwierząt, klatki do ich hodowli i znaczna część infrastruktury nie może zostać przystosowana do hodowli innych gatunków zwierząt futerkowych np. norek, królików czy szynszyli,

ani też innych zwierząt: drobiu czy trzody chlewnej. Czy zatem pomysłodawcy projektu zaprzestania hodowli psowatych przewidzieli, czym będą się zajmowali dotychczasowi hodowcy lisów i jenotów oraz w jaki sposób będą utrzymywać rodziny? Ponadto, jeśli zwierzęta te nie będą hodowane w celach futrzarskich, co się z nimi stanie? Zostaną masowo poddane eutanazji, wypuszczone do środowiska, aby tam zginęły czy przekazane do schronisk dla zwierząt? Warto też zapytać o przyszłość odmian barwnych lisów, np. wyhodowanych przez polskich hodowców – lisów pastelowych i białoszyjnych. Gdy ich hodowla nie będzie przynosić dochodu w postaci skór, czy będą dalej hodowane i objęte dotacją

państwową jak inne polskie rasy i odmiany zachowawcze zwierząt gospodarskich? Może znajdą swoje miejsce w ogrodach zoologicznych? Zakaz hodowli wpłynąłby nie tylko na ogólny spadek pogłowia lisów hodowlanych, lecz również na zmniejszenie bioróżnorodności i wyginiecie ich odmian barwnych, w tym także tych rodzimych.

Proszę zatem decydentów, aby, podejmując decyzję w sprawie zakazu hodowli zwierząt futerkowych, rozważyli dobrze wszystkie aspekty tej sprawy. Jedno jest pewne – zakaz taki byłby kolejną próbą ograniczenia działalności polskiego rolnika-hodowcy i wyeliminowanie go z rynku futrzarskiego.

LITERATURA

- Barabasz B. 2004. Relacje i statystyki z przebiegu aukcji w Sanki Petersburgu w minionym sezonie 2003/2004. *Hodowca Zwierząt Futerkowych*, 19: 11-14.
- Baraniecki P. 2014a. Pomysł na lisy. *Łowiec Polski*, 7: 66-69.
- Baraniecki P. 2014b. Redukujesz to ratujesz. *Łowiec Polski*, 8: 64-67.
- Bugno-Poniewierska M., Wroński M., Potocki L., Pawlina K., Wnuk M., Jeżewska-Witkowska G., Słota E. 2013. The polymorphism of cytogenetic markers in the farm and wild-living raccoon dog (*Nyctereutes Procyonoides*). *Ann. Anim. Sci.*, 13:701-713.
- Duda I. 1992. Skóry surowe futrzarskie. Wydawca Akademia Ekonomiczna w Krakowie.
- Jarosz 1993. Hodowla zwierząt futerkowych. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa-Kraków.
- Gugolek A., Janiszewski P. 2008. Handel skórami zwierząt futerkowych. *Brać Łowiecka*, 1: 52-53.
- Gugolek A., Lorek M.O., Kuśmierkiewicz M. 2008. Dominująca pozycja skór zwierząt hodowlanych na światowym rynku futrzarskim. *Hodowca Zwierząt Futerkowych*, 33: 40-42.
- Gugolek A. 2014. Lis polarny dawniej, dziś i w przyszłości. *Zwierzęta Futerkowe*, 4: 6-12.
- Gugolek A. 2015. Rola i znaczenie krajowych gatunków zwierząt futerkowych. *Hodowca Zwierząt Futerkowych*, 16:18-22.
- Hodowla Zwierząt Futerkowych w latach 2010 – 2013, Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt. Warszawa.
- Kasperek K., Horecka B., Jakubczak A., Ślaska B., Gryzińska M., Bugno-Poniewierska M., Piórkowska M., Jeżewska-Witkowska G. 2015. Analysis of genetic variability in farmed and wild populations of raccoon dog (*Nyctereutes procyonoides*) using microsatellite sequences *Ann. Anim. Sci.*, 15(4):889-901.
- Kopański R. 1973. Jak produkować dobrej jakości skóry lisów. PWRiL. Warszawa.
- Kowska D., Gugolek A. 2013. Zmiany domestykacyjne i behawioralne wskaźniki adaptacyjne zwierząt futerkowych. *Wiadomości Zootechniczne*, 1: 31-40.
- Łowiectwo w Polsce w XXI wieku – realia i oczekiwania. 2015. Red. Górczyca S. Wyd. Mantis, Gdańsk - Olsztyn.
- Nes N.N. 1988. Beautiful Fur Animals and Their Colour Genetics. Scientifur.
- Sobociński W. 2015. Szakal złocisty w Polsce. *Brać Łowiecka*, 9:15-17.
- Sulik M. 2013. Helsinki 2014: Aukcja stulecia! Trzy domy aukcyjne pod jednym dachem. *Zwierzęta Futerkowe*, 3: 52-53.
- Sumiński P., Goszczyński J., Romanowski J. 1993. Ssaki drapieżne Europy. Wyd. PWRiL, Warszawa.
- Szuman J., Woliński Z., Kulikowski J. 1954. Zwierzęta futerkowe. Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne. Warszawa.
- Valkosalo K. 1987. Finsk blaraev i superformat. *Dansk Pelsdyraval*, 10:759-760.
- Zalewski D. 2012. Strategia Polskiego Związku Łowieckiego w postępowaniu z gatunkami obcymi w ekosystemach leśnych. *Studia i Materiały CEPL w Rogowie*, 311 R. 14. 33(4): 304-318.
- Zalewski D., Sulik M., Gugolek A., Konstantynowicz M., Werpachowski M. 2014. Ocena wielkości populacji norek amerykańskich, lisów pospolitych i jenotów dziko żyjących na terenie Polski - maszynopis. Seminarium Naukowe PTZ, Kazimierz Dolny n/Wisłą, 16-17 czerwca 2014.
- Zestawienie Danych Sprawozdawczości Łowieckiej 2014 rok. Stacja Badawcza PZŁ Czempin.

INFORMACJA

O PRACACH KOMISJI SEJMOWYCH

VIII kadencja

8 lutego 2017 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi /RRW/ rozpatrzyła informacje Ministrów: Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Rozwoju i Finansów na temat planów i propozycji zmian, dotyczących Wspólnej Polityki Rolnej oraz Polityki Spójności po 2020 r. Minister rolnictwa i rozwoju wsi – Krzysztof Jurgiel poinformował o planach i propozycjach zmian dotyczących Wspólnej Polityki Rolnej oraz Polityki Spójności po 2020 r. Potwierdził, że Wspólną Politykę Rolną należy utrzymać, gdyż jest to ważna, wspólnotowa i nowoczesna polityka UE, która realizuje różnorodne cele publiczne i daje gwarancję stabilności w prowadzeniu działalności rolniczej. Wspólna Polityka Rolna powinna zatem w przyszłości zapewnić społeczeństwu Unii Europejskiej bezpieczeństwo dostaw żywności o wysokiej jakości, zachowanie w dobrym stanie zasobów ziemi, wody i powietrza. Konieczne jest także wyrównanie poziomu dopłat bezpośrednich pomiędzy państwami członkowskimi. Sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju – Jerzy Kwieciński poinformował, że oficjalna debata w kwestii zmian, dotyczących Polityki Spójności po 2020 r., jeszcze się nie rozpoczęła, a zainicjują ją konsultacje publiczne, planowane przez Komisję Europejską w marcu br. Polityka ta musi wyglądać inaczej niż dotychczas, szczególny nacisk nałożony będzie na wzmocnienie firm małych i średnich, a także na innowację, zarówno w rolnictwie, jak i w przetwórstwie. Wiąże się to z wykorzystywaniem instrumentów finansowych. Ministerstwo Rozwoju, przygotowując się do debaty na szczepku unijnym, podjęło prace nad przygotowaniem wstępnego projektu stanowiska w sprawie Polityki Spójności.

Komisja rozpatrzyła informację Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat sposobu ujęcia rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa w krajowych dokumentach strategicznych.

Informację przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Ryszard Zarudski.

Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest najważniejszym dokumentem, wskazującym kierunki rozwoju Polski w perspektywie średniookresowej. Projekt tego dokumentu był

rozpatrywany przez Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów 17 stycznia br., a następnie był przedmiotem obrad Stałego Komitetu Rady Ministrów. W Strategii zawarte są rekomendacje dla polityk publicznych i jest ona podstawą dla zmian w systemie zarządzania rozwojem. Efektem oczekiwanym tej strategii będzie wzrost zamożności Polaków oraz zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Na liście sektorów strategicznych dla polskiej gospodarki znajduje się m.in. sektor żywności wysokiej jakości.

Komisja rozpatrzyła informację Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat konsultacji publicznych w sprawie Wspólnej Polityki Rolnej po 2020 r., prowadzonych przez Komisję Europejską. Informację przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Ryszard Zarudski.

W lutym br. komisarz ds. rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich – Phil Hogan otworzył konsultacje społeczne na temat przyszłości Wspólnej Polityki Rolnej. Do końca bieżącego roku Komisja opracuje komunikat przedstawiający wnioski dotyczące obecnego funkcjonowania Wspólnej Polityki Rolnej, a wnioski zostaną przedstawione na konferencji w lipcu br. Komisja położy szczególny nacisk na następujące cele: wspieranie inteligentnego rolnictwa poprzez zwiększenie jego konkurencyjności i innowacyjności, wspieranie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia na obszarach wiejskich.

Komisja rozpatrzyła informację Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat zmian w systemie dopłat bezpośrednich związanych z procesem opuszczenia przez Wielką Brytanię struktur Unii Europejskiej.

Minister rolnictwa i rozwoju wsi – Krzysztof Jurgiel stwierdził m.in., że Brexit nie jest przyczyną obecnej dyskusji nad Wspólną Polityką Rolną po 2020 r. Dyskusja ta wynika z długoterminowych procesów kształtowania polityk unijnych i w tym kontekście nie należy traktować Brexitu jako czynnika, który wymusi czy ukształtuje zmiany systemu płatności bezpośrednich.

9 lutego 2017 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi /RRW/ rozpatrzyła poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (druki nr 1216 i 1245). W czasie drugiego czytania zgłoszono 4 poprawki. Komisja wnosi o przyjęcie dwóch poprawek i odrzucenie dwóch poprawek.

Poprawki, które Komisja proponuje przyjąć, miały na celu m.in.: utworzenie dwóch oddziałów terenowych Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w województwie zachodniopomorskim.

Poprawki, które Komisja proponuje odrzucić, miały na celu dodatkowe zabezpieczenie i uniemożliwienie przejmowania polskiej ziemi za długi czy na rzecz obcych podmiotów.

Sprawozdawca – poseł Jerzy Małecki (PiS).

Komisja rozpatrzyła poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o przepisach wprowadzających ustawę o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (druki nr 1217 i 1246).

W czasie drugiego czytania zgłoszono 7 poprawek. Komisja wnosi o przyjęcie 3 poprawek i odrzucenie 4 poprawek.

Poprawki, które Komisja proponuje przyjąć, miały charakter doprecyzowująco-porządkujący. Poprawki, które Komisja proponuje odrzucić, dotyczyły m.in. zatrudnienia, ochrony pracowników przed wypowiedzeniem lub rozwiązaniem umowy o pracę.

Sprawozdawca – poseł Jerzy Małecki (PiS). W posiedzeniu uczestniczył sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Zbigniew Babalski.

Na kolejnym posiedzeniu Komisja rozpatrzyła informację Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat finansowania Wspólnej Polityki Rolnej w ramach krajowych instrumentów wsparcia i budżetu UE.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Jacek Bogucki poinformował, że krajowe instrumenty wsparcia, realizowane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, dotyczą m.in. kredytów na inwestycje w rolnictwie i rybactwie śródlądowym, na zakup użytków rolnych, na inwestycje w przetwórstwie produktów rolnych, a ich oprocentowanie jest zmienne. Powyższe kredyty mogą zostać udzielone maksymalnie na 15 lat, z okresem karencji w spłacie kredytu.

Na kwotę wsparcia w gospodarstwach składają się m.in. takie płatności jak: jednolita płatność obszarowa, płatność dla młodych rolników, płatno-

ści związane z produkcją, płatności do roślin wysokobiałkowych, do buraków cukrowych, owoców miękkich.

W ramach Wspólnej Polityki Rolnej, płatności realizowane przez Agencję Rynku Rolnego wspierają producentów w sytuacjach kryzysowych, w zakresie dopłat do prywatnego przechowywania wieprzowiny, masła, wsparcia rynku produktów pszczelich, promocji żywności czy wsparcia konsumpcji.

W dyskusji podnoszono sprawy związane z problemami rolników, którzy nie mają dostępu do kredytów preferencyjnych, podkreślano również, że należy prowadzić taką politykę, która dotyczyć będzie wszystkich gospodarstw i podnosić konkurencyjność polskiego rolnictwa.

Komisja rozpatrzyła informację Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, z uwzględnieniem zmian.

Informację przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Ryszard Zarudski.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 realizuje sześć priorytetów, wyznaczo-

**Dedykowane rozwiązania
ubezpieczeniowe
dla hodowli i gospodarstw.**

Insurance Expert Sp. z o.o.
tel. 22 462 83 40

www.insuranceexpert.pl

nych dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich. Należą do nich m.in.: ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie i leśnictwie oraz na obszarach wiejskich, zwiększenie rentowności gospodarstw i konkurencyjności wszystkich rodzajów rolnictwa we wszystkich regionach oraz promowanie innowacyjnych technologii w gospodarstwach, wspieranie organizacji łańcucha żywnościowego, w tym przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych, ochrona i wzbogacanie ekosystemów związanych z rolnictwem i leśnictwem.

Rozpoczęte w 2015 r. wdrażanie zaprojektowanych działań PROW 2014-2020 pokazało, że potrzebne są zmiany zasad realizacji niektórych instrumentów pomocy i lepsze ich przygotowanie do potrzeb rolników i innych beneficjentów. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przygotowało w 2015 r. pierwszą propozycję pakietu zmian, uwzględniając te zmiany.

Minister podkreślił, że dostosowanie instrumentów PROW 2014-2020 do potrzeby i oczekiwań rolników i producentów rolnych będzie jednym z ważniejszych priorytetów prowadzonej polityki w tym zakresie. W 2016 r. ministerstwo przygotowało propozycję kolejnego pakietu zmian PROW 2014-2020, w którym uwzględniono rozwiązania ukierunkowane na zwiększenie efektywności wydatkowania środków PROW. Proponowane zmiany podlegają aktualnie ocenie Komisji Europejskiej.

Na kolejnym posiedzeniu Komisja rozpatrzyła i przyjęła odpowiedź Ministra Infrastruktury i Budownictwa na dezyderat nr 1 w sprawie ekspansji farm wiatrowych oraz wykorzystania potencjału energetycznego obszarów wiejskich.

Komisja rozpatrzyła i przyjęła odpowiedź Ministra Zdrowia na dezyderat nr 2 w sprawie im-

plementacji dyrektywy 2014/40/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 kwietnia 2014 r., dotyczącej produkcji, prezentowania i sprzedaży wyrobów tytoniowych

Komisja rozpatrzyła i przyjęła odpowiedź Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na dezyderat nr 4 w sprawie problemów i perspektyw rozwoju branży spirytusowej w Polsce z uwzględnieniem oznaczenia Polska Wódka.

Komisja rozpatrzyła informację Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat stanu obecnego oraz przyszłości publicznego doradztwa rolniczego.

Przyszłość Ośrodków Doradztwa Rolniczego: Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Ryszard Zarudski poinformował, że w celu usprawnienia realizacji zadań ośrodków doradztwa rolniczego, z dniem 20 sierpnia 2016 r. minister właściwy ds. rozwoju wsi przejął zarządzanie nad wojewódzkimi ośrodkami doradztwa rolniczego. Przeniesienie podległości pozwoliło na wprowadzenie jednolitych sposobów działania ośrodków, co przyczyni się do poprawy efektywności wykorzystania dotacji celowej, przekazywanej przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi w powiązaniu z rocznymi programami działalności. Zmiana podległości zwiększy wpływ ministra na zakres planowania i realizację zadań przez ośrodki doradztwa rolniczego. Podczas dyskusji podkreślano znaczenie ODR dla rolników, zwracano uwagę na zbyt niskie zarobki doradców, co ma wpływ na problemy ze znalezieniem dobrze wykształconych fachowców, zwracano również uwagę na rozwój doradztwa komercyjnego, które jest konkurencją dla publicznego doradztwa.

SILVECO

Smart Nanotechnologies Sp. z o.o.
ul. Olszewskiego 25
32-566 Alwernia
tel. +48 12 25 89 395

Dystrybucja: Hurtownia PZHIPZF
62-080 Tarnowo Podgórne
ul. Poczтовая 5, tel. 61 814 70 51

NOWATORSKI PREPARAT DEZYNFEKCYJNY

- zwalczanie bakterii i grzybów
- szerokie spektrum działania
- wspomaga naturalne procesy odbudowy skóry
- długotrwały efekt działania
- możliwość zastosowania w obecności zwierząt

Poidła Caldex – rozwiązanie w czasie wykotów i upałów

PO CO?

Poidła Caldex instaluje się w klatkach niezależnie od centralnego systemu pojenia. Mają znakomite zastosowanie w hodowli zwierząt futerkowych we wszystkich okresach krytycznych związanych z dostarczaniem zwierzętom odpowiedniej ilości płynów. Są to np. czas wykotów i odchowywanie młodych osobników, długotrwałe okresy upałów.

W okresie wykotów i odchovu młodych, z uwagi na większą liczbę osobników w klatce, problemem może być zwiększona konkurencja o dostęp do wody. Zainstalowanie dodatkowych poidel zwiększa przeżywalność młodych średnio o 10%. Napojone zwierzęta mają lepszą kondycję, a wszelkie procesy biochemiczne w ich organizmach zachodzą sprawniej. Z obserwacji hodowców wynika również, że nowe urządzenie w klatce angażuje uwagę zwierząt i pełni dodatkową funkcję rozrywkową.

AUTOMATYCZNE POIDŁA CALDEX mają szerokie zastosowanie w hodowli i chowie zwierząt domowych i gospodarskich. Użytkownicy cenią sobie ich jakość i trwałość. Oferuje-

my butelki o pojemności 150 / 320 / 600 / 1100 ml. Firma Zoolog SJ jest polskim dystrybutorem urządzeń brytyjskiej firmy Caldex od 1991 roku. Nasi klienci potwierdzają ich przydatność na podstawie wyników hodowli i zdrowia zwierząt.

JAK STOSOWAĆ?

Dodatkowe poidła Caldex są wielokrotnego użytku. Mogą służyć przez kilka lat. Ich montaż w klatkach jest prosty i nie wymaga rozbudowy lub modernizacji centralnego systemu poidel. Należy je uzupełniać ręcznie wtedy, gdy hodowca zaobserwował potrzebę dostarczenia zwierzętom dodatkowej ilości wody.

Poidła Caldex to jednorazowy wydatek. Z każdego urządzenia można korzystać przez kilka lat. Dodatkowo poidła są stosowane również bez konieczności ponoszenia kosztów na rozbudowę lub modernizację centralnego systemu poidel. Niektóre firmy w Danii i Holandii z powodzeniem stosują poidła Caldex już od kilku lat. Również w Polsce ta prosta metoda na zwiększenie przeżywalności młodych osobników spotkała się z zainteresowaniem części hodowców.

CO WYBRAĆ?

Najczęściej stosowanymi poidłami są poidła o pojemności 600 ml. Firma Zoolog SJ jest bezpośrednim importerem poidel Caldex od 24 lat. Dzięki temu oferujemy klientom atrakcyjne ceny, szybkie dostawy i doświadczenie naszych doradców.

Skontaktuj się z nami, a doradzimy Ci optymalne rozwiązanie dla Twoich zwierząt:

TEL. 71 326 73 30 DO -32
E-MAIL: HANDEL@ZOOLOG.PL
PPIHZ ZOOLOG SJ
UL. SOŁTYSOWICKA 27B
51-168 WROCŁAW

50

Since 1967

minkomatic

już od 50 lat na rynku!

**Zapraszamy na nasze jubileuszowe
stoisko na wystawie
w Herning 30.3.-1.4.2017**

minkomatic

Norcar BSB, Fabriksgatan 9, Nykarleby, Finland tel. +358 6 7812 800

Sprzedaż:

Andrzej Janus
Tel: +48 22 219 8550
Kom: +358 504 600 072
andrzej.janus@norcar.com

Serwis:

Krzysztof Głód
Milcz 8, 64-800 Chodzież
Tel.: +48 510 663 407
e-mail: mobilfach@o2.pl

Poprawiamy Państwa wydajność, ponieważ
wpływa to na poziom kosztów.
Poprawiamy Państwa jakość, ponieważ wpływa
to na cenę sprzedaży.

Stosowanie poidel automatycznych HG dla młodych norek powoduje, że młode norki zaczynają samodzielne picie o 11 dni wcześniej niż zazwyczaj. Stosowanie poidel HG wpływa na poprawę wyników młodych, wagi odsadzeniowej oraz redukuje upadki wśród samic.

Montaż jednego poidła HG zajmuje tylko ok jednej minuty.

HG

Olgierd Jakubowski: 509 650 136

Daniel Sawa: 728 438 933

Henrik Mortensen: +45 20 20 56 11

IMPROVING YOUR FUR BUSINESS

www.hgpoland.pl | 91 885 23 04/05

HODOWCA ZWIERZĄT FUTERKOWYCH

SPRZĘT I WYPOSAŻENIE JASOPELS POMAGAJĄ W UZYSKANIU CERTYFIKATU WELFUR

**SOLIDNA
KONSTRUKCJA
I NIEZAWODNOŚĆ!**

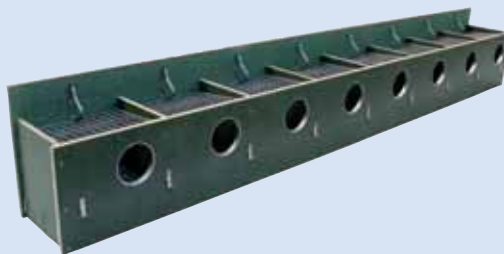
KARMIARKI JASOPELS

Lepsza wydajność i ergonomia pracy na fermie. 5 modeli o różnych pojemnościach zbiorników na karmę: 700, 950, 1320, 1520 i 2000 litrów.

KOTNIKI JASOPELS

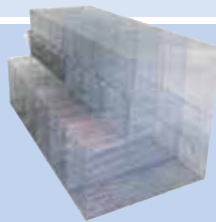
Wykonane z materiałów najlepszej jakości. W ofercie 3 typy drewna: 11-warstwowa sklejka brzo-
zowa, płyta sosnowa oraz płyta spano 18" (zwana
także zieloną płytą). Wewnątrz stosowane są siatki
takiej samej jakości jak w przypadku wybiegów.
Zastosowane materiały zapewniają komfort od-
poczynku i komfort termiczny zwierząt.

**POTWIERDZONY
PRZEZ KLIENTÓW
PRZEDŁUŻONY CZAS
UŻYTKOWANIA!**

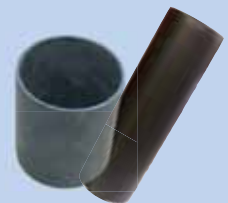
WYBIEGI I NADBUDÓWKI JASOPELS

Wykonane z antykorozyjnego stopu CrapalPremium® o żywot-
ności do 8 razy dłuższej w stosunku do galwanizowanej siatki
oraz ze stali nierdzewnej typu 304. Wysokość i powierzchnia
wybiegów zapewniają zwierzętom komfort poruszania.

ZABAWKI

W celu poprawy dobrostanu zwierząt
proponujemy zabawki do klatek w po-
staci rur o średnicy Ø 120 i 43 mm.

Zapraszamy na nasze stoisko na wystawie **KOPENHAGEN FUR**
w Herning w dniach **od 30 marca do 1 kwietnia 2017.**

**Zasięgnij fachowej porady – skontaktuj
się z naszymi przedstawicielami:**

Jakub Skikiewicz
+48 504 11 41 05
js@jasopels.com
Sales Manager/Poland

Bronek Gutowski
+48 502 20 24 04
bg@jasopels.com
Service Manager/Poland

Our quality – Your choice

Jasopels

marzec 2017

53

GĄSIOREK Sp.J.
ul. Wrzesińska 8
62-250 Czarniejewo
tel. 61 4273 166
e-mail: biuro@grhgasiorek.pl

GOSPODARSTWO ROLNO-HODOWLANE
GĄSIOREK Sp.J.
Czarniejewo

**karma
dla norek**

OFERTA HURTOWNI PZHİPZF

Produkty stosowane w okresie przygotowania do rozrodu, krycia, wykotów i laktacji

PREGNOS H - dodatek uzupełniający dietę w okresie rozrodu. 500 g/1 tonę

MINK B -PLUS - mieszanka stosowana przy niedoborach witamin z grupy B. 500g/1 tonę

WIT E + SELEN - stosowana w okresie intensywnego wzrostu przy skarmianiu wysokokalorycznej paszy i w okresie rozrodu, posiada silne właściwości oksydacyjne 500 g/ 1 tonę

PROMINK IMMUNO - wspomagający zestaw probiotycznych bakterii

MPU NORKA/LIS 1 - specjalna mieszanka paszowa uzupełniająca z wysoką zawartością witamin i minerałów niezbędnych w okresie przygotowania do rozrodu i rozrodu 1 kg/ tonę

GLUKOZA - poprawia kondycję samic w okresie wykotów oraz zmniejsza syndrom wyczerpania laktacyjnego

DEZYNFEKCJA

Sucha: **DEZOSAN** - bakteriobójczy preparat w formie proszku do rozsypywania stosowany na różnych powierzchniach i w pomieszczeniach hodowlanych.

DEZOSAN Z MIĘTĄ - sproszkowany preparat bakteriobójczy z dodatkiem mięty pieprzowej odstraszającej pchły

Mokra: **VIRKON S** – preparat o szerokim spektrum działania bójczego w zakresie zwalczania wirusów bakterii i grzybów

Soft Care – preparat żelowy do dezynfekcji rąk + dozownik ścienny

Maty Dezynfekcyjne - różne rozmiary

DEZYNSEKCJA - zwalczanie much, pcheł i karaluchów

MS MAGGOT DEATH PLUS - środek do zwalczania larw pcheł

PERMAS D – środek do zwalczania dorosłych pcheł w gniazdach

AZA-FLY – bardzo silny preparat zwalczający dorosłe pchły

AGITA - produkt w postaci granulatu do przygotowania oprysku

Stosowany do zwalczania much, karaluchów i pcheł

ASCYP – preparat owadobójczy w formie syrkowej do przygotowania oprysku

W stałej ofercie:

DERATYZACJA

RATER - silny preparat w postaci granulatu do zwalczania gryzoni

MIESZANKI PASZOWE UZUPEŁNIAJĄCE

MPU NORKA/LIS 0,1% - mieszanka paszowa uzupełniająca. Kompleks mineralno-witaminowy 1kg/1 tonę

H-BIOTIN MAX – reguluje procesy zachodzące w skórze oraz poprawia jakość okrywy włosowej. 500 g/1 tonę

KANI-HOLD MAX –stosowany w sytuacjach stresowych dla zwierząt, zapobiega kanibalizmowi i autoagresji. 5 kg/ 1 tonę

TOP LIVER – wspomaga pracę wątroby, przyczynia się do odbudowy uszkodzonych komórek wątrobowych, podawany w okresie żywienia wysokoenergetycznego 400 g/tonę

TOX CONTROL – preparat redukujący mykotoksyny w paszach. 1-5 kg/ 1 tonę

DODATKI DO PASZ

WITAMINA C – pobudza mechanizmy odpornościowe organizmu, bierze udział w syntezie hemoglobiny, powstawaniu erytrocytów oraz przyswajania żelaza.

CHLOREK CHOLINY – wskazany przy wysokoenergetycznym żywieniu, wspomaga pracę wątroby, odtłuszcza komórki ciała.

METIONINA – niezbędna dla prawidłowego rozwoju włosa i skóry zwierząt, syntezy białek, uczestniczy w detoksykacji organizmu, zapewnia ochronę miększu wątroby i nerek.

CZOSNEK SUSZONY – poprawia walory smakowe karmy, wspomaga odporność organizmu.

ARBOCEL– koncentrat włókna surowego dodawany do karmy, w celu uzupełnienia włókna pokarmowego w dawce żywieniowej i poprawy właściwości fizycznych karmy.

LACTI GEL – zwiększa zawartość wody w karmie oraz poprawia konsystencję, szczególnie zalecany w okresie letnim.

KONSERWACJA PASZ

PIROSIARCZYN SODU – działa hamująco na rozwój bakterii i pleśni –stabilizacja i zabezpieczenie karmy

OXY - NIL – działa hamująco na rozwój bakterii i pleśni, zapobiega oksydacji tłuszczów

INNE PRODUKTY

ALUMINIUM SPRAY – spray stosowany do ochrony i pielęgnacji skóry zwierząt

SILVECO SPRAY – preparat ochronny do pielęgnacji skóry zwierząt posiadający szerokie spektrum działania

ANTYKANIBAL SPRAY – spray zapobiegający kanibalizmowi

LIGNOCEL – włókna drewna bukowego do czyszczenia, uszlachetniania i kosmetyki futer

REHOFIX – granulaty z kolb kukurydzy do czyszczenia, uszlachetniania i kosmetyki futer.

**ZAMÓWIENIA W HURTOWNI PZHİPZF, ul. Pocztowa 5, 62-080 TARNOWO PODGÓRNE
tel. 61 814 70 51**

LABORATORIUM DIAGNOSTYKI CHOROBY ALEUCKIEJ NOREK

Hodowco!

Badaj swoje zwierzęta minimum 2 razy w roku.

Planujesz zakup zwierząt? Sprawdź ich zdrowotność.

**LABORATORIUM PZHIPZF WYKONUJE BADANIA W KIERUNKU WYKRYCIA
WIRUSA AMDV CHOROBY ALEUCKIEJ NOREK**

Nowoczesna metoda CIEP

- wysoka czułość
- krótki czas oczekiwania na wynik

Szczegółowe informacje,
ustalenie harmonogramu
badań pod nr tel.:
61 816 40 24, 61 814 70 51

**LABORATORIUM
PZHiPZF**

ANALIZA CHEMICZNA KARMY DLA ZWIERZĄT FUTERKOWYCH MIĘSOŻERNYCH

Kierunki badań:

- ⇒ Białko
- ⇒ Tłuszcz
- ⇒ Węglowodany
- ⇒ Popiół surowy
- ⇒ Sucha Masa [SM]
- ⇒ Wilgotność
- ⇒ pH
- ⇒ określenie kaloryczności
- ⇒ procentowy [%] udział składników pokarmowych (białka, tłuszczu, węglowodanów) w energii

Informacje dotyczące badania,
przygotowania próbki do analizy
otrzymają Państwo pod nr tel:
61-816-40-24, 61-814-70-51